

Nejvíce
brouček je na
Velkomoravské

strana 3

Kde v regionu
budou oslavy
Dne dětí?

strana 4

Budoucnost olomoucké tržnice: nejbližší změny příští rok?

Foto: Michal Folta

Tržnice v Olomouci vyvolává opakovaně diskuzi. Olomoučané mají nejčastěji zato, že je špatně, když je lukrativní plocha málo využitá. Jak ale takovou situaci řešit, o tom se jen diskutuje. Nyní má budoucnost tržnice dvě roviny.

Jednou jsou rychlé změny v dohledné budoucnosti, druhou pak celková proměna lokality. První rovinu se snad podaří realizovat už v příštím roce, ta druhá je podstat-

ně vzdálenější, hovoří se o horizontu patnácti až dvaceti let a náklady na ni budou v řádu miliard korun. Týká se proměny území o rozloze asi pěti hektarů a zahrnuje nejen tržnici a tržiště, ale i staré autobusové nádraží a okolní komunikace a plochy.

Podle náměstka primátorky Tomáš Pejпка, který má dnes budoucnost lokality na starosti, by se dočasné změny měly začít realizovat příští

rok. „V létě budeme žádat o povolení stavby, rekonstrukci hlavní části ploch plánujeme na příští rok. Projekt budeme etapizovat tak, abychom co nejméně narušili rytmus trhu a umožnili rekonstrukci historické budovy,“ řekl Tomáš Pejpek. V rámci těchto úprav se má změnit rozložení jednotlivých částí tržnice tak, aby tržnice byla využitelná po celý týden, nejen v době konání trhu ve středu a sobotu. Na hlavní ploše by vedle trhu

byl prostor i pro malé gastro se zahrádkami, drobný prodej a prostor pro nekomerční i komerční aktivity a akce, jaké se dnes konávají na hlavních olomouckých náměstích. Otázkou je, zda se město ještě nějak domluví s aktivisty, kteří odmítali přesunutí stolu pro trhovce dál od centrální plochy k silnici.

Pokračování na straně 3

Stavba křižovatky u Aska omezila dopravu na Pražské

Jana Dolžalová

Dopravní omezení na jedné z hlavních příjezdových tras do Olomouce budou pokračovat i v dalších měsících. V Pražské ulici už běží stavba nové křižovatky v prostoru u prodejny Aska, která souvisí s přípravou rozsáhlého rezidenčního projektu Green City. Na přelomu června a července se k tomu přidá také rekonstrukce křižovatky Pražská a Erenburgova.

Ridiči projíždějící po Pražské ulici musí od května počítat s omezením. Stavební práce se týkají nové křižovatky v lokalitě u Aska, která má v budoucnu zajistit dopravní napojení plánované nové čtvrti Green City. Ta má postupně vzniknout na pozemcích naproti obchodní zóně u Globusu a v několika etapách nabídnout bydlení přibližně pro sedm tisíc lidí.

Práce začaly úpravami ve středovém dělicím pásu čtyřproudé komunikace. „V posledním květnovém týdnu se přesunuly na stranu výjezdu z Olomouce. Pro dopravu tak bude až do konce srpna obousměrně vedený pás ve směru od Globusu do města. Jakmile se na konci srpna práce na jedné straně dokončí, provoz se přesune na hotovou část a uzavře se směr do města. To by mělo trvat do poloviny listopadu,“ uvedl Jaroslav Schwarz ze společnosti Marpro Stav, která stavbu křižovatky realizuje.

Další stavební zásah čeká Pražskou ulici v prostoru křižovatky s Erenburgovou. Zde město chystá velkou rekonstrukci. Práce by měly začít zhruba na přelomu června a července.

Úprava křižovatky má především zvýšit bezpečnost chodců a cyklistů. „Úprava křižovatky ulic Pražská a Erenburgova přinese Olomoučanům bezpečný přechod přes vyti-

ženou čtyřproudou komunikaci. Na obou stranách silnice se nacházejí bytové domy a projekt tak pomůže vyřešit rizikové přecházení chodců i cyklistů v těchto místech,“ uvedl mluvčí olomouckého magistrátu Jan Horejš.

Součástí úprav bude také instalace světelné signalizace. Semaforů mají být propojeny s dalšími křižovatkami ve městě a zapojeny do systému takzvané zelené vlny. Město podle Horejše termín stavby koordinovalo se soukromým investorem, který buduje novou křižovatku u Aska.

„Realizace stavby bude rozdělena do několika etap a potrvá přibližně 80 dní od zahájení prací. Po celou dobu bude zcela uzavřena ulice Erenburgova, a to i kvůli opravě krytu komunikace. Na ulici Pražská budou dopravu omezovat pouze dočasná zúžení nebo uzavírky jednoho jízdního pruhu tak, aby byl po celou dobu zachován obousměrný provoz,“ doplnil Horejš.

V lokalitě se do budoucna počítá také s možností dalšího rozvoje MHD. V územním plánu je zanesena varianta budoucí tramvajové trati, která by mohla vést právě k oblasti plánovaného Green City. O konkrétní realizaci trati ale zatím rozhodnuto není. ■

Foto: Michal Folta

Rozárium rozkvete díky Vyznání růžím

strana 4

Svátky města a Svátky písní rozezní Olomouc

strana 7

Sigma nedala Karviné šanci

strana 11

Horní náměstí zaplní sociální služby i program pro rodiny

Horní náměstí v Olomouci bude ve čtvrtek 28. května patřit Veletrhu sociálních služeb a Dni pro rodinu. Od 10 do 18 hodin se představí 47 organizací, připraveny budou poradenské stánky, kompenzační pomůcky, aktivity pro děti, soutěže i kulturní program. Na pódiu vystoupí kouzelník, taneční soubory, mažoretky i zpěváci. Vstup je zdarma. ■

Podnikatelé by si měli zkontrolovat název živnosti

Olomoucký magistrát vyzývá podnikatele s volnou živností vydanou před 1. červencem 2008, aby si ověřili její aktuální název. Některá oprávnění dosud neprošla transformací podle živnostenského zákona. Úprava lze bezplatně projednat na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě, kde podnikatelé získají nový výpis z rejstříku. ■

Muzeum vystavuje nejlepší amatérské fotografie

Vlastivědné muzeum v Olomouci zpřístupnilo veřejnosti výstavu vybraných snímků z Národní soutěže fotografie. Do letošního ročníku se přihlásilo 159 autorů s 1 049 fotografiemi, z nichž porota vybrala výstavní kolekci i další práce promítané na obrazovce. Výstava je k vidění do 28. června. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Foltý, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

RYCHLÉ, ČI POMALÉ?

Má cenu pořádat velkolepé urbanistické a architektonické soutěže? Uprímně hned na začátku tohoto sloupku přiznávám, že jsem trochu alergický na prezentace představitelů, jak bude jednou nějaké místo v mém oblíbeném městě vypadat. Jednak mi bohaté životní zkušenosti říkají, že obrázky zvané vizualizace mívají obvykle hodnotu právě toho obrázku, a za druhé je onen časový horizont tak dlouhý, že mi bude reálný výsledek studie už docela lhostejný, neb tou dobou budu dožívat v lepším případě někde ve starobinci, v horším případě... ale nebudu me pesimista.

Z výše uvedeného se nabízí odpověď, že to cenu nemá. Lidé potěší vizualizace radikální proměny nějakého dobře známého nudného místa v úžasný kus metropole budoucnosti, obrázky se pak zalozí do šuplíku a jede se dál. Lokální novinář má dobrou možnost zasmát se, když dělá generální úklid a váže balíky starého papíru do sběru. Mezi starými novinami vykoukne tu projekt zimního stadionu Ledová kostka, onde krásné loftové byty ve starém měšťanském pivovaru v Lafayetteově ulici, nebo třeba dokonale zpřístupněný areál katedrály a bývalého přemyslovského paláce s názvem Olomoucký hrad. Nikdy neuskutečených vizí jsou v archívech plné šanony. Mimochodem, první zveřejněné návrhy na SEFO viděli Olomoučané v roce 2009, před sedmácti lety.

Na stranu druhou to ale cenu má. Města by neměla vznikat živelně jako orientální tržiště nebo brazilské favely. Jednotlivé stavby a projekty by měly zapadat do celkové koncepce rozvoje vybraného území. Od toho je územní plánování a právě i územní studie. Olomouc teď kromě jiného řeší budoucnost tržnice a jejího širšího okolí. Rozumím tomu, že je dobré určit místo směr rozvoje, byť jeho realizaci pak musí zvládat jednotliví investoři. Trochu strašidelně přitom působí fakt, že se tímto místem zabýval už slavný Camillo Sitte na konci 19. století a že za první republiky tady, aspoň tedy na obrázcích, stály administrativní budovy. A pořád není hotovo.

A tak se snažím být trpělivý, dávám architektonickým soutěžím a studiím šanci a současně chci věřit, že se mě a mých vrstevníků budou ty krásné plánované změny ještě týkat.

Michal Foltá

Radní neschválili návrh na vydání stavební uzávěry u Šantovky

Olomoučtí radní neschválili návrh dočasné stavební uzávěry, která měla v lokalitě u Šantovky dočasně omezit povolování staveb vyšších než 40 metrů. Opatření by se týkalo i plánované Šantovka Tower. Výškovou regulaci pro tuto část města má dál řešit připravovaná změna územního plánu.

Rada města Olomouce projednávala návrh dočasné stavební uzávěry pro část území u Galerie Šantovka. Návrh počítal s tím, že by se v lokalitě dočasně nepovolovaly stavby vyšší než 40 metrů, a to do doby, než bude dokončeno projednání změny územního plánu označené X/2B.

Pro návrh hlasovalo pět členů rady, dalších pět se zdrželo. Stavební uzávěra tak nebyla schválena. Opatření by se vztahovalo také na připravovanou výškovou budovu Šantovka Tower, kterou v územní plánuje developerská skupina Redstone jako součást širšího projektu

Šantovka District. Budova má dosahovat výšky přibližně 74 metrů.

Uzávěra měla platit jen dočasně

Návrh předložil náměstek primátorky Tomáš Pejpek. Podle něj mělo jít o přechodné opatření do doby, než město dokončí změnu územního plánu pro danou lokalitu.

Podle magistrátu v současnosti v této části města není stanoven konkrétní výškový regulativ. „Autori návrhu upozornili, že tento stav není v souladu s principy proporcionality a koncepčnosti, protože na ostatních pozemcích ve městě výškové limity platí,“ uvedla vedoucí tiskového oddělení olomouckého magistrátu Lenka Jedličková.

Současný stav souvisí s rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě z roku 2015. Ten tehdy zrušil část olomouckého územního plánu tý-

kající se výškové regulace v lokalitě 03/056P. Rozsudek nabyl právní moci 26. března 2015.

Zastupitelstvo města následně rozhodlo o pořízení změny územního plánu, která měla zrušit regulaci nahradit. V roce 2019 pak schválilo pořízení širšího souboru změn územního plánu, jehož součástí bylo také prověření maximálních výšek zástavby v některých stabilizovaných a přestavbových plochách.

Původní proces změny byl ukončen usnesením zastupitelstva v listopadu 2025. Otázka výškové regulace u Šantovky se nyní řeší v rámci samostatné změny X/2B. „Ta se zaměřuje na prověření podmínek prostorového uspořádání v lokalitě Šantovka, zejména maximální výšky zástavby, rozsahu smíšených obytných ploch a vymezení veřejných prostranství,“ doplnila Jedličková.

Povolení projektu se řeší samostatně

Projekt Šantovka Tower prochází samostatným povolovacím procesem. Ten se v minulosti dostal i před soudy kvůli otázce systémové podjatosti olomouckého magistrátu. Po soudních rozhodnu-

tích převzal řízení krajský úřad, který věc delegoval k vydání závazných stanovisek na prostějovský magistrát.

Další vývoj tak bude záviset jak na pokračování povolovacích řízení, tak na přípravě změny územního plánu X/2B. ■ red

Vizualizace: REDSTONE

Nová terária v pavilonu Kalahari představují vzácné druhy plazů

Pět z devíti terárií v pavilonu Kalahari olomoucké zoo prošlo kompletní opravou. Návštěvníci v nich nově uvidí také druhy plazů z jižní Afriky, které dosud zahrada nechovala. Zoologických zahradách k mimořádně vzácným chovaným živočichům.

Úpravy se týkaly nejen vzhledu terárií, ale i jejich vnitřního uspořádání. Robustní umělá skála ustoupila tak, aby se před ní vešel substrát i živé rostliny. Nové řešení má zvířatům lépe připomínat prostředí, ze kterého pocházejí.

„V každém z terárií se nyní nachází zcela odlišná struktura i barva skal, přizpůsobená zbarvení zde chovaných druhů zvířat tak, aby splyvala s prostředím stejně, jako je tomu v přírodě. Objem terárií se výrazně zvětšil, veškeré osvětlení je subtilnější, přirozenější a ukryté před zraky návštěvníků, aby celek působil harmonicky. Zařízení terária připomíná habitat, ve kterém se dané druhy vyskytují. Jsem přesvědčen, že pěkná terária tvoří kvalitní osvětlení, živé rostliny a čisté sklo. V tomto případě jsou veškeré parametry splněny,“ uvádí zoolog Jan Kirner.

Mezi druhy, které se v pavilonu Kalahari objevily už dříve, patří

například užovka domácí v hnědé formě. Jde o nejedovatého hada žijícího v suchých oblastech západní Afriky. Chován zde byl také kobřík kapský.

Novými obyvateli jsou gekon písečný a dva druhy kobříků - kobřík kaferský a kobřík kapský. Gekon písečný pochází z pouště Kalahari a aktivní je převážně v noci. V písku si hloubí nory a pak u jejich vchodu číhá. Do Olomouce dorazil z vídeňské zoologické zahrady jako potomek zvířat zabavených pašerákům. Podle tiskové mluvčí zoo Ivety Gronské patří gekon písečný k velmi vzácně chovaným druhům. V Evropě jej vedle Olomouce a Vidně mají už jen dvě další zoologické zahrady.

Pozornost návštěvníků mohou přitáhnout také zmínění kobříci. Jde o jedovaté hady příbuzné kobrařům, kteří při rozrušení vzpřimují přední část těla a roztahují kápi. Kobřík kapský patří ke stálícím olomoucké zoo a několikrát se jej tu již podařilo rozmnožit. Kobřík kaferský tráví velkou část života zahrabaný v písku, k čemuž má přizpůsobenou zvětšenou nosní šupinu. Olomoucká zoo je podle Gronské jednou ze dvou zahrad v Evropě, kde mohou návštěvníci tento druh vidět. ■ red

Pozor na falešné policisty! Podvodníci útočí napříč celou republikou

„Dobrý den, tady policista z Olomouce. Někdo si na vaše jméno právě sjednal úvěr ve výši 600 tisíc korun...“ Právě touto legendou, pouze s aktuálně upraveným názvem obce, kontaktují v posledních dnech podvodníci občany napříč celou Českou republikou. Jen během dvou dnů evidovala policie desítku oznámení od žen, které oslovil falešný policista vydávající se za kriminalistu.

Podvodníci se snaží vystupovat velmi důvěryhodně. Poškozeným tvrdí, že si na jejich jméno někdo žádá o úvěr, případně že jsou jejich bankovní účty v ohrožení. Aby své tvrzení podpořili, zasílají fotografie služebních průkazů nebo falešné dokumenty. Následně poškozené přesvědčují, aby nikomu nevolali, nic si neověřovali a sdělili své osobní či bankovní údaje.

V některých případech pachatelé tvrdí, že do podvodu mohou být zapojeni i nadřízení policisté nebo zaměstnanci banky, čímž se snaží oběť izolovat a dostat ji pod psychický tlak.

„Důrazně upozorňujeme veřejnost, že Policie České republiky takovým

způsobem nikdy nepostupuje. Policisté občanům nezasílají fotografie služebních průkazů prostřednictvím mobilních aplikací ani po nich nepožadují citlivé údaje k bankovním účtům či převody peněz na tzv. bezpečné účty,“ říká policejní mluvčí Ladislav Jílek.

V Olomouckém kraji tak loni přišli lidé asi o 275 milionů korun a v celé republice podvodníci obrali lidi asi o šest miliard korun. Jednoduchý nástroj, jak podvodu odhalit, nabízí například preventivní web panprokoul.cz, kde jsou i rady, jak nezaletět kyberšmejdům. ■ red

JAK SE BRÁNIT?

• Pokud vám podobný člověk zavolá, okamžitě hovor ukončete.

• Nikomu nesdělujte údaje k platebním kartám, internetovému bankovníctví ani autorizační SMS kódy.

• Nevěřte zaslaným fotografiím služebních průkazů či dokumentů.

• Informace si vždy sami ověřte prostřednictvím oficiálních kontaktů Policie ČR nebo své banky.

• Nenechte se zmanipulovat časovým tlakem a vyvoláváním strachu.

Foto: Policie ČR

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Která místa jsou na olomouckých silnicích nejvíc nebezpečná?

Nejvíce nehod v Olomouckém kraji se stává v Olomouci a nejnebezpečnější je z tohoto pohledu křižovatka Velkomoravské a Rooseveltovy. Říkají to statistiky, které zveřejnil projekt Portál nehod. Zeptali jsme se proto, jak vnímají dopravní situaci v krajském městě naši respondenti.

Otázka: Máte jako řidič v krajském městě nějaké neoblíbené místo, případně místo, které považujete za vysloveně nebezpečné?

Aleš Jakubec, člen zastupitelstva Olomouckého kraje, TOP09: Jako řidič i cyklista mám v Olomouci dvě místa, která vnímám jako velmi nepříjemná. Dlouhodobě mi vadí křižovatka „U Ančí“, kde se potkává silný provoz aut s vlakovým přejezdem. Dostat se směrem od Šibeníku do Řepčína vyžaduje

je ve špičce velkou dávku odvahy či drzosti. Jako cyklista pak velmi negativně vnímám nově upravenou křižovatku u Bristolu, která není pro cyklisty komfortní ani bezpečná.

Naopak oceňuji úpravu křižovatky u Avionu na třídě Míru. Jet zde z Nefedína zejména na kole bylo dříve velmi nebezpečné. Pozitivně vnímám doplnění semaforů na křižovatce na Okružní „u vodojemu“, které zlepšilo plynulost a bezpečnost dopravy.

Tomáš Pejpek, náměstek primátorky, ProOlomouc: Na odstranění nebezpečných míst pracujeme, například nebezpečné přebíhání přes čtyři pruhy na Pražské ukončí letos přestavba křižovatky Pražská-Erenburgova. Nemám moc rád křižovatku Na Pile, kterou denně projíždím a kde si město v minulosti bohužel zmenšilo plochu pro její úpravu. Naopak mě těší, že ve spolupráci s Olomouckým krajem se nyní doprojektovává nový most s křižovatkou Dobrovského - Dlouhá - Václava III. Nové řešení přinese nejen bezpečné průjezdy křižovatkou, ale i bezpečné propojení pro pěší a cyklisty ve všech směrech.

Petra Baštanová, členka oblastního výboru STAN: Domnívám se, že řidiče v Olomouci trápí především parkování, nekonkrétně téma, jehož řešením je v nedohlednu. Jenže zatímco řešíme, kde udělat více místa pro auta, trochu nám uniká, kde v tom městském prostoru vlastně bezpečně zjizíme my sami. Ti na dvou nohách. Například Krapkova ulice; krásná lokalita u parku, zvýšený pohyb dětí

a rodin, zóna 30. Teoreticky oáza klidu. Prakticky? Třicetku tady dodržuje málokdo. Často také chodím přes náměstí Hrdinů. Tedy spíše běžím, protože zelená pro chodce je nastavená tak krátce, že než se stačíte nadechnout, už bliká červená. Na semaforu na náměstí Hrdinů se tak hrdinou stává každý, kdo stihne přejít na jeden zátah. Bezpečné město se nepozná podle toho, že se v něm dá hladce projet osmdesátkou a zaparkovat přímo před vchodem do kavárny. Poznání se podle toho, že se v něm nemusíte bát pustit dítě samotné do parku. Pojďme v Olomouci vrátit prioritu lidem - protože chodci jsme nakonec všichni. I ti, co zrovna vystoupili z auta. A možná právě když řidiči budou dodržovat pravidla a respektovat chodce, zmizí spousta nebezpečných úseků i pro ně.

Radim Kašpar, ředitel Okresní hospodářské komory Olomouc: Jako řidič mám paradoxně čím dál větší pocit, že problémem často nejsou samotní řidiči, ale rostoucí množství různých „vylepšení“, která odvádějí pozornost od podstaty - tedy od bezpečné a plynulé jízdy. Za problematické považuji zejména některé nově vznikající třicítky, nelogické ostrůvky, zúžené pruhy či komplikovaná dopravní řešení, kdy řidič místo sledování provozu řeší, co po něm vlastně systém chce. Typickým příkladem jsou některé křižovatky, kde přibývá značení, překážek a vizuálního chaosu. Bezpečnost je samozřejmě důležitá, ale nesmí se z ní stát ideologie odtržená od reality běžného provozu a zdravého rozumu. ■ mf

Tisíce běžců se vrátí do Olomouce

Největší běžecký svátek opět promění ulice Olomouce v závodní trasu. Již šestnáctý ročník Mattoni Running Festivalu se uskuteční v sobotu 13. června. Hlavní závody jsou již vyprodané; na Šantovka běh na 5 km, Běh o pohár rektora UP a na DM rodinnou míli se však ještě pořád můžete registrovat na webu www.runczech.com. ■

Hasiči v Přerově soutěžili ve vyprošťování

Přerov hostil 29. ročník regionální soutěže hasičů ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel. Na náměstí Přerovského povstání se ve středu 20. května utkalo deset družstev z Olomouckého a Zlínského kraje i hosté ze Slovenska. Hasiči při simulovaných nehodách předvedli postupy důležité pro záchranu lidských životů. ■

Gepardí mláďata poprvé vyrazila ven

Šest gepardích mláďat v olomoucké zoo už si zvyká na pobyt ve venkovním výběhu. Kofata, která jsou nejpočetnějším odchovem gepardů v zoo od roku 1999, zatím zkoumají nové prostředí pod dohledem matky. Návštěvníci je mohou za pěkného počasí zahlédnout ve venkovním výběhu v dopoledních hodinách. ■

Která místa v kraji jsou pro řidiče nejvíc nebezpečná?

Michal Foltá

Kritické křižovatky, nebezpečné zatáčky, rizikové přechody. Odborníci na Regionální nehodové konferenci Česko bez nehod ukázali nejrizikovější místa kraje. Každoročně se zde stane více než pět tisíc nehod. Nejčastější příčinou je nesprávný způsob jízdy, výrazný je ale i podíl případů nezaviněných řidičem, často kvůli zvěři. Dvaatřicet procent nehod v kraji se stává v Olomouci.

Olomoucký kraj patří podle organizace BESIP k regionům, kterým se daří snižovat počet usmrcených a těžce zraněných. Zároveň ale platí, že některá místa se ve statistikách opakují. Vytížené křižovatky, ostré oblouky i úseky u dálničních tahů ukazují, že bez úprav se riziko samo neztratí.

Právě na tato místa se zaměřila Regionální nehodová konference Česko bez nehod, která se konala ve Vědecké knihovně v Olomouci. U jednoho stolu se sešli zástupci policie, kraje, BESIP, správců silnic, Ředitelství silnic a dálnic i od-

Foto: Policie ČR

borníci z Fakulty dopravní ČVUT a Portálu nehod. Cílem bylo ukázat žebříček rizikových míst a hlavně hledat, co se s nimi dá dělat.

Na průtahu Olomoucí patří k nevytíženějším místům křižovatka ulic

Velkomoravská a Rooseveltova. Jde o světelně řízenou průsečnou křižovatku silnice I/35 a silnice II/435. Denně tudy projedou tisíce aut a zejména v odpolední špičce se místo mění v úsek pomalého popojždění, kolon a nervózního čekání.

Právě tato křižovatka byla označena za jedno z nejrizikovějších míst v kraji. Podle dat Portálu nehod se zde v období od ledna 2021 do prosince 2025 stalo 28 dopravních kolizí. Nikdo při nich nezemřel, jeden člověk byl těžce zraněn a dalších 15 utrpělo lehké zranění. Odhadovaná škoda pojišťoven dosáhla 7,5 milionu korun.

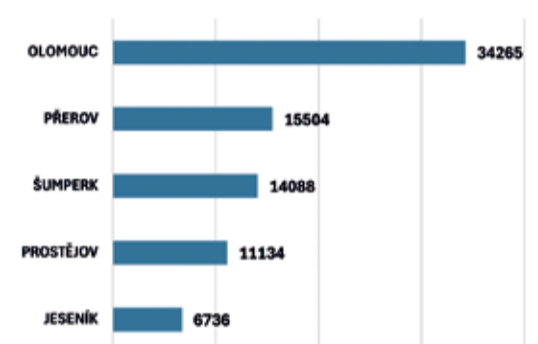
„Většina karambolů se stala na suché vozovce a nejvíce jich připadá na odpolední dopravní špičku. Typicky jde o srážky s jinými vozidly – sedmkrát šlo o boční střet a sedmkrát o náraz zezadu. V nehodových statistikách jsou ale také tři střety s chodci. Nejčastější příčina je podle naší analýzy jízda na červený signál. Hlavním problémem je tak chování řidičů,“ komentuje Marek Šibal, datový analytik ze společnosti DataFriends, která provozuje Portál nehod. Diskuse se proto soustředila především na dohled nad dodržováním světelné signalizace. Jako hlavní doporučené opatření zazněla instalace kamerového systému, který by sledoval průjezdy na červenou.

Nejvíce dopravních událostí v kraji se soustředí v Olomouci. Od roku 2010 do roku 2025 se zde stalo přes 34 tisíc nehod, tedy téměř 42 % všech případů v kraji. Podle Marka Šibala je důvodem hustý provoz, ve kterém se mísí tranzitní a městská doprava, univerzitní a administrativní centra i tramvajová síť. Druhým nejvíce nehodovým je Přerov, následují Šumperk, Prostějov a Jeseník.

Při přepočtu na 100 tisíc obyvatel je Olomoucký kraj čtvrtý nejhorší v republice. Za poslední dva roky zde připadá 1 919 nehod na 100 tisíc obyvatel; více jich mají pouze Liberecký, Ústecký a Středočeský kraj.

Regionální nehodové konference Česko bez nehod stává na datech Portálu nehod, který provozuje společnost DataFriends. ■

Celkový počet nehod v okresech

Zdroj: Portál nehod

Festival vojenských kuchyní představí i amerického historika jídla

Jak vařili na válečné stezce staří Římané či Keltové, co dostávali k obědu vojáci za první i druhé světové války? Festival vojenských kuchyní nabídne v sobotu 30. května na nádvoří Vlastivědného muzea v Olomouci nevěšední setkání s vojenskou historií prostřednictvím chutí, vůní i autentické atmosféry polních táborů.

Návštěvníci se mohou těšit na ukázky historických vojenských kuchyní, ochutnávky tradičních pokrmů připravovaných podle dobových receptur, prezentaci historické techni-

ky i doprovodný program pro malé i velké. Festival připomene každodenní život vojáků napříč různými obdobími a ukáže, že i gastronomie může být poutavou součástí historie. Projekt navazuje na úspěšný loňský pilotní ročník, který zaujal veřejnost jak šíří historických období, tak i samotnými aktéry v historických kostýmech a v neposlední řadě i nabízenými pochutinami.

Hostem letošního festivalu bude Donnie Dodson, americký tvůrce obsahu známý

projektem Eats history, ve kterém vaří historická jídla a vypráví příběhy o jejich původu. Proslavil se hlavně na YouTube a TikTok videi o tom, co jedli například vikingové, Římané nebo vojáci obou světových válek.

Na programu jsou kromě vaření v polních kuchyních od starověku po 20. století i ukázky dobových stolovacích zvyklostí a atakeworkshopy pro celou rodinu v režii Centra muzejní pedagogiky VMO. Více na <https://www.vmo.cz/akce>. ■ mf

Foto: Stefan Berec

Budoucnost olomoucké tržnice: nejbližší změny příští rok?

Pokračování ze strany 1

Druhá rovina, tedy dlouhodobá vize proměny, se opírá o právě probíhající urbanistickou soutěž. Vychází z toho, že při utváření nových částí města v prvních dekádách 20. století nebyl tento komunikační uzel dotažen do finální podoby. „Pro urbanisty je to úkol složitý a atraktivní, protože jde o velmi složité místo s mnoha požadavky a omezeními, například i podzemními částmi památkově chráněného opevnění,“ vysvětluje náměstek Pejpek. Cílem soutěže je vytvořit územní studii, jakýsi „masterplan“, podle kterého bude možné připravovat budoucí investice veřejné i privátní do ploch a budov.

V květnu odborná komise projednala zasláné návrhy. Z nich vybrala pět, které posune do druhého kola, chystaného na červenec. Snažili jsme se získat více informací o plánech, ukázalo se ale, že členové poroty, v níž zasedají architekti, urbanisté i developeri a podnikatelé, jsou vázání mlčenlivostí. Z dostupných zdrojů je zřejmé, že se účastníci urbanistické soutěže ve svých vizích budoucnosti olomoucké tržnice

Foto: Michal Foltá

docela rozmáchli a pokud by se lokalita jednou opravdu změnila podle některého z navržených plánů, dnešní Olomoučané by ji možná ani nepoznali. Jenže to se stále pohybujeme v horizontu dvou desítek let a onen ideový masterplan by muselo za značných finančních nákladů naplnit město i soukromí vlastníci jednotlivých pozemků.

Bližší realitě je nyní změna osudu staré cihlové tržnice. Mezitím se totiž změnila i situace s touto historickou budovou, kterou od předchozího soukromého majitele odkoupil nový soukromý vlastník, Olomoučan Ilja Spurný.

Ten už dal najevo, že hodlá objektu vrátit jeho původní poslání, tedy po nezbytné rekonstrukci v něm provozovat živou městskou tržnici, která bude fungovat ve spojitosti s venkovním tržištěm. Tento záměr se líbí jak dotázaným Olomoučanům, tak i odborníkům, kteří se tématem tržnice zabývají. „Jestli bude fungovat stará tržnice současně s venkovním tržištěm, bude to super, to by se mi určitě líbilo. O plány na dlouhodobou vizi se nezajímám, to mi připadá hrozně daleko,“ reagovala s úsměvem Olomoučanka Magda, která si ve středu dopoledne odnášela z tržnice sazenice rajčat. ■ mf

Výstava masožravých rostlin Živé pasti představuje exotické rarity i fotografie z expedice do Kambodže

Stovky masožravých rostlin z celého světa, více než 35 let staré sbírkové exempláře, rostliny vyšší než jeden metr, tropické masožravé liány i fotografie z expedice do Kambodže. To vše nabízí tradiční výstava masožravých rostlin Živé pasti 2026, která se koná od 23. května do 7. června ve sbírkových sklenících Výstaviště Flora Olomouc ve Smetanových sadech.

Návštěvníci letošního ročníku uvidí desítky druhů fascinujících masožravých rostlin – od rosnatek, špirlic a bublinátek až po vzácné heliamfory nebo australský Cephalotus. Nechybí ani masožravé rostliny rostoucí v České republice či nejnámější masožravka světa – mucholapka podivná, a to včetně řady zají-

mavých klonů. Součástí expozice jsou také video záběry zachycující způsob lovu masožravých rostlin.

Hlavním tématem letošního ročníku jsou masožravé tučnice rodu *Pinguicula* pocházející ze Střední Ameriky, které návštěvníky zaujmou svými výraznými pestrobarevnými květy, ale i způsobem lovu drobného hmyzu pomocí lepkavých listů.

„Letošní výstava představuje řadu zajímavých druhů tučnic, které patří mezi pěstitelky velmi atraktivní masožravé rostliny. Návštěvníci mají možnost vidět druhy, se kterými se běžně nesetkají, a zároveň nahlédnou prostřednictvím fotografií i do míst, kde

masožravé rostliny rostou volně v přírodě,“ uvedla autorka výstavy a pěstitelka masožravých rostlin Markéta Aubrechtová Dlouhá.

Součástí expozice jsou také fotografie autorů výstavy z expedice do Kambodže, zachycující masožravé rostliny přímo v jejich přirozených biotopech – od tropických mokřadů až po horské mlžné lesy.

Výstava je po celou dobu konání prodejní. Zájemci si mohou koupit desítky druhů masožravých rostlin včetně raritních botanických forem a využít odbornou poradnu pro pěstitele.

Součástí programu jsou také komentované prohlídky pro školy

a dvě mimořádné večerní prohlídky pro veřejnost – 23. května a 6. června 2026 od 21:00 do 22:00 hodin – které nabízí jedinečnou možnost prohlédnout si nasvícenou expozici sbírkových sklenic v netradiční večerní atmosféře a zároveň se zúčastnit odborně vedené prohlídky s podrobným výkladem autorů výstavy.

Prodejní výstava masožravých rostlin Živé pasti 2026 je k vidění od 25. května do 7. června 2026 ve sbírkových sklenících ve Smetanových sadech. Otevřeno je denně od 9:00 do 18:00 hodin. Více informací o výstavě a vstupném naleznete na webových stránkách Výstaviště Flora Olomouc. ■ adv

Foto: Michal Foltá

Vyrazte za loštickým tvarůžkem – pěšky i na kole

V Lošticích se v sobotu 30. května uskuteční 48. ročník Putování za loštickým tvarůžkem. Účastníci si vyberou z pěších i cyklistických tras různé délky a náročnosti, start je od 7 do 10 hodin. Na trase bude připraveno občerstvení, v cíli tvarůžková svačina a pamětní list s razítkem. Ten poslouží také jako vstupenka do Muzea Olomouckých tvarůžků. ■

Mladý žirafí samec odjel z Olomouce do Francie

Olomoucká zoo převezla mladého samce žirafy Rothschildovy do francouzské zoo St. Martin la Plaine. Samec se narodil v Olomouci 23. prosince 2024 a transport ve speciálním přívěsu zvládl bez komplikací. Zoo chová žirafy od roku 1976 a dosud zde přišlo na svět 75 mláďat. Na novém místě k němu brzy přibude další mladá žirafa z Berlína. ■

Rapotín otevře Klamárium s optickými iluzemi

V Rapotíně u Velkých Losin se od června otevře nové Klamárium, které spojí turistické informační centrum se zábavnou expozicí optických klamů. Návštěvníci zde najdou iluze inspirované Jeseníky, fotopointy, odpočinkovou zónu, občerstvení i suvenýry. Součástí zázemi bude také dětský koutek i cyklo koutek. ■

Dětský den v kraji: pohádky, zvířata, sport i sladké májky

Foto: Levandulový statek

Jana Doležalová

Děti budou mít svátek a Olomoucký kraj se na něj letos chystá ve velkém. Oslavy Dne dětí nabídnou rodinám pohádky, sport, tvoření, zvířata i voňavé dobroty. Stačí si vybrat, jestli se vydat do zoo, na louku, do galerie, mezi hasiče nebo třeba na statek provoněný levandulí.

Jedním z největších lákadel bude tradiční Víkend dětí v Zoo Olomouc, která se v sobotu 30. a neděli 31. května promění v pohádkovou říši. Na stanovištích čekají známé postavy i hravé úkoly: děti mohou pomoci vodníkovi ulovit ryby, princ vysvobodit Růženku nebo se poprat se zapeklitostmi od čarodějnice. Program slibuje nejen zábavu, ale i poznávání přírody, a tak se výlet na Svatý Kopeček dá krásně spojit s návštěvou zvířat.

Poděbrady plné her a sportovních výzev

Milovníci pohybu na čerstvém vzduchu můžou v sobotu vyrazit na olomoucké Poděbrady. Tam se Den dětí ponese v rytmu her, smíchu a sportovních výzev. Připravená je stezka od Svištů v pohybu, skákací hrady, bumperbally, malování na obličej, projížďky na ponících i pohádka Divadla Tramtarie O Pračlovíčkovi. Chybět nebudou palačinky, zmrzlina ani další občerstvení.

Akcnější zážitky nabídnou už v pátek 29. května Dětský den s IZS a armádou u Regionálního centra v Olomouci. Děti uvidí výjezdovou techniku, výcvik služebních psů, ukázky první pomoci i hašení jedlých tuků. K tomu přibude malování na obličej, balonky a cukrová vata.

Ve stejný den láká děti k návštěvě také Jump Academy v olomoucké Olympii, kde každý skákající účastník s koupeným vstupem dostane voucher na další návštěvu zdarma.

Voňavá akce v Bezděkově

Zvláštní kouzlo bude mít oslava na Levandulovém statku v Bezděkově. O víkendu 30. a 31. května tam děti čeká úkolová stezka, domácí limonáda zdarma a sladké kácení bonbonkové májky.

Tvořivé duše si přijdou na své v Telegraph Gallery, kde se v pondělí 1. června otevrou dílny inspirované aktuální výstavou. Děti budou kreslit, lepit a vymýšlet vlastní bytosti i příběhy z tajemné atmosféry Transylvánie; vstup pro děti i doprovod je zdarma. Rovněž v pondělí se odehraje Den dětí s Eliškou a Tomem v Galerii Přerov s pásmem zábavy, tance a písniček, které je na programu od 15 do 16 hodin. A do třetice je v pondělí 1. června možné vyrazit do Smetanových sadů v Šumper-

ku. Zde se u vstupu od Mototechny koná odpoledne plně zábavy, smíchu a dobrodružství s názvem Stezka skřítků Kvítka za háfikem Avikem, od 15 do 18 hodin.

Hrad s ohnivcem, opékání špekáčků, kuličkáda v zámeckém parku

Rodinné odpoledne chystají také menší obce. V Bystrovanech se dětský den v Horizontu parku protáhne rovnou na tři dny a nabídne stezku malých přírodovědců, skákací hrady, tvořivé dílny, zvířátka, táborák i opékání špekáčků. Velká Bystřice přidá Den dětí s kuličkádou v zámeckém parku, ve Velkém Týnci se potká dětská zábava s kácením máje a tvarůžkovými slavnostmi a ve Štětovicích se poslední květnový pátek ponese v duchu mini hasičského dětského dne. Pokud je chtěla rodina vyrazit na hrad, nabízí se výlet na Bouzov. Tady pořádají už od května speciální prohlídkovou trasu pro děti s pohádkovým průvodcem Ohnivcem. Trasa je připravena dětem od 3 do 6 let a po hradě je provází kostymovaná postava.

Ať už na Den dětí rodiny zvolí velkou městskou akci, nebo komornější slavnost za humny, jedno je jisté: dětský svátek v kraji bude letos vonět létem, dobrodružstvím a společně stráveným časem. ■

OTEVŘENÁ RADNICE

Ptejte se vedení města Olomouce na e-mailové adrese otevrenaradnice@hanackyvecernik.cz a my Váš dotaz necháme zodpovědět!

Miroslava Ferancová
primátorka

Obracím se na Vás s prosbou a návrhem, zda by bylo možné na zastávce MHD Profesora Fuky směřem do centra města vybudovat přístřešek pro cestující. Zastávku odsluhuje 5 linek MHD. Frekvence autobusů je početná a množství cestujících je značně vysoké. Lidé zde čekají na svůj spoj po celý rok za jakéhokoliv počasí bez možnosti úkrytu a odpočinutí na lavičce. Jaroslav

Odpovídá primátorka města Olomouce Miroslava Ferancová:

Autobusové zastávky Profesora Fuky u Kauflandu na ulici Hněvotínská byly realizovány soukromým investorem a nejsou doposud předány do majetku statutárního města Olomouce. Investorem těchto zastávek byl právě Kaufland a samotná realizace stavby byla dokončena v roce 2021. Vzhledem k faktu, že proces předání stavby do vlastnictví statutárního města Olomouce nebyl ještě ukončen, není možné v dané zastávce provádět stavební úpra-

vy, doplňovat mobiliář a podobně. K předání musí dojít nejpozději do 31. ledna 2027.

Až bude celá stavba předána statutárnímu městu Olomouc, bude prověřena možnost umístění přístřešku nebo i nového inteligentního označnicku. Je nutné brát také v úvahu, že ne vždy je možné přístřešky u zastávek MHD umístit, neboť tomu brání např. existence inženýrských sítí v dané lokalitě (včetně jejich ochranného pásma), nedostatečné prostorové uspořádání pozemku či vlastnická práva k pozemkům, a vždy je nutno dodržovat ustanovení platných norem a předpisů souvisejících se stavební činností, a to včetně tzv. „bezbariérové vyhlášky“.

I přes tyto objektivní potíže je snahou statutárního města Olomouce, pokud je to alespoň trochu možné, postupně zastávky MHD ve městě Olomouci dovybavovat chybějícím městským mobiliářem. ■

Je prosím pravda, že rada města zamítla pokračování programu sdílení kol (bikesharingu)? Uvažuje se o jeho pokračování v nějaké pozměněné formě? Domnívám se, že sdílení kola k Olomouci patří, pro přepravu po městě jsou velmi praktická a nezatěžují dopravu jako auta. Navíc podporují zdravý životní styl obyvatel, na rozdíl od elektrokoloběžek. Martin

Odpovídá náměstek primátorky Tomáš Pejpek:

Rada města nezamítla pokračování programu sdílení kol, takový program neexistoval. Bike-sharing v uplynulém desetiletí

provozovaly na území města dvě společnosti na komerčním základě, v posledních letech jen společnost Nextbike. Společnost Nextbike požádala v roce 2025 o příspěvek města z veřejných zdrojů na svou činnost. Do roku 2025 město Olomouc příspěvek na bikesharingovou službu neposkytovalo.

Radě města byl předložen návrh koncesního řízení na provozování systému veřejného sdílení jízdních kol v Olomouci - obdobným způsobem zajišťuje bikesharing řada českých měst. Rada města po rozpravě návrh neschválila. Společnost Nextbike může nadále působit v Olomouci ve vlastní režii, společnost však ohlásila ukončení služby. Věřím, že město v budoucnu svůj postoj k podpoře bikesharingu přehodnotí, pro město naši velikosti jde o žádoucí doplnění nabídky dopravních služeb pro obyvatele i návštěvníky. ■

Tomáš Pejpek
náměstek primátorky

Vyznání růžím 2026 – festival mezi rozkvetlými růžemi

Foto: Jan Krémář

Olomoucké rozárium bude ve dnech 6. a 7. června 2026 patřit oblíbenému festivalu Vyznání růžím, který každoročně přivádí do období hlavního rozkvetu růží milovníky květin, zahradní kultury, floristiky i příjemné letní atmosféry. Letošní ročník ponese podtitul „Sběratelé růží“.

Program festivalu připomene osobnosti, které významně ovlivnily historii pěstování a sběratelství růží. Součástí bude tematická výstava věnovaná Marii Henriette Chotkové, jedné z nejvýznamnějších osobností evropského růžářství, i prezentace vybraných růžových zahrad z České a Slovenské republiky.

Festival nabídne také slavnostní křest nové růže šlechtitele Lukáše Rojewského, která ponese jméno Josef Švejk. Součástí slavnostního

aktu bude vystoupení Klarinetového kvarteta Vojenské hudby Olomouc i zasazení nové růže přímo v areálu rozária.

Vyznání růžím propojí floristiku, zahradní inspiraci, gastronomii i odborný program. Návštěvníci se mohou těšit na floristické show uznávaných floristů Tamáše Vigha a Violy Zeithamlové, komentované prohlídky rozária, workshopy i přednášky zaměřené na růže, vůně a současné trendy v růžářství. Součástí programu budou také kulinářské show s ochutnávkami, koncert kapely JAMR'S a doprovodné aktivity pro děti.

Celý areál nabídne tematické zóny zaměřené na zahradu, krásu, gastronomii i volnočasové aktivity. Návštěvníci zde najdou prodej růží a zahradních doplňků, nabídku vůní, kosmetiky i stylových dekorací.

Festival myslí i na rodiny s dětmi. Přípravou budou floristické workshopy, malování na obličej, kejklíři, Svišti v pohybu, tanec na šále nebo setkání se zdravotním klaunem Hubertem.

Olomoucké rozárium patří mezi držitele prestižního ocenění Award of Garden Excellence udělovaného Světovou federací růžářských společností, a řadí se tak mezi významná světová rozária. Vyznání růžím 2026 nabídne ideální příležitost užít si začátek léta v jedinečném prostředí plném rozkvetlých růží, vůní a inspirace.

Vstupenky jsou již v prodeji online na webu Výstaviště Flora Olomouc se zvýhodněným vstupným, zakoupit je bude možné také přímo na místě konání. ■ *adv*

Flora nabídne chovatelskou burzu Aquatera

Na olomouckém výstavišti Flora se v sobotu 30. května uskuteční prodejní chovatelská burza Aquatera Olomouc. Návštěvníci zde najdou akvaristiku, teraristiku, drobné savce, krmiva, terária, literaturu, dekorace i rostliny. V menší míře budou k dostání také potřeby pro chovatele psů, koček či exotického ptactva. Vstupné činí 50 korun. ■

Lidovci v Olomouci zahájili kampaň

Olomoucká KDU-ČSL zahájila kampaň do komunálních voleb 2026. Do voleb jde strana samostatně, lídrem kandidátky je Matouš Pelikán. Lidovci chtějí řešit hlavně dopravu, parkování, bezpečnost, bydlení, podporu rodin a městskou zeleň. Kandidátka sází na nové tváře, odborníky i nezávislé osobnosti. ■

Zoologické „Oskary“ byly rozdány. Uspěla i olomoucká zoo

Zoo Olomouc uspěla v soutěži Bílý slon, která oceňuje mimořádné chovatelské úspěchy českých a slovenských zoologických zahrad. První místo v kategorii ptáků získala za odchov zoborožce malajského. Ten se loni podařil pouze třem zoo na světě. Soutěž se koná od roku 1994. Odborná porota letos vybírala z 51 odchovů a pěti staveb. ■

Olomoucké simulakrum aneb zoufalý finiš v cílové rovince

Martin Novotný, bývalý primátor Olomouce

Když se po minulých komunálních volbách dostalo hnutí ProOlomouc do koalice na olomoucké radnici, bylo to pro mnohé příznivce aktivistické a protestní scény skoro jako coming-out. Lidé, kteří léta protestovali s transparenty proti mnohému, především proti „zlým developerům“, usedli na židle, kde se už nestačí jen fotit s cedulí „nesouhlasíme“, ale musí se něco reálně rozhodovat, posunovat, dělat.

A právě v tom bývá ten největší háček. Nejtěžší zkouškou každého protestního hnutí není umět říkat „ne“, to už konečniců dokázalo. Ta pravá zkouška přichází ve chvíli, kdy má říct pro cokoli „ano“ - a pak to ještě dokázat zrealizovat, naplánovat, prosadit přes úřední mašinerii. Ideálně do čtyř let dokončit, nebo aspoň rozestavět, minimálně předat další reprezentaci jako povolené v mašličkách a se všemi potřebnými razítky. Jinak totiž nic nezaručuje, že na něčí verbální vize a plány někdo v budoucnu naváže, jelikož může mít vize a plány zcela jiné.

ProOlomouc šlo do voleb s velkolepým příběhem. Z Olomouce měl být „český Oxford“, město příjemné k životu, citlivé k občanům, s vysokou urbanistickou kulturou. Z programu sálala typická liberálně-levicová rétorika: udržitelnost, participace, kvalita veřejného prostoru. Konkrétních cílů moc nebylo, ale dva svítily jako majáky: zásadní proměna prostoru tržnice a konečně pořádný městský architekt, který dá Olomouci urbanistickou páteř. Po čtyřech letech se můžeme podívat, jak to zatím dopadlo. Tržnice stále vypadá jako historický skanzen, který občas ožije kolotočí nebo trhy, pořádanými (a nutno dodat, že úspěšně) Výstavištěm Flora. Jinak se nestalo nic. Výběrové

řízení na městského architekta zkolabovalo z důvodu totálního nezájmu relevantních uchazečů. Ptá se někdo proč? Změny územního plánu se vlečou ještě pomaleji než kdy dřív.

Stříh. Patrně někomu došlo, že ona prázdnota reálných pracovních výsledků příliš bije do očí. Do komunálních voleb zbývá pár měsíců. Nastal čas pro zoufalý finiš v cílové rovince. Najednou je tu soutěž na urbanistickou studii tržnice a autobusového nádraží - aby bylo aspoň něco „v běhu“, byly nějaké hezké, byt nezávazné obrázky a vize. Probublávají informace o pokusu o zopakování výběrového řízení na městského architekta. Politici se dokonce osobně přihlašují k prodeji tržnice, jako by na tom, že jeden soukromník něco prodal jinému soukromníku, měli nějaký podíl. Potěmkinovské kulisy mají tu výhodu, že se staví snadno a rychle. A když ani to nestačí, opráší se osvědčená jistota: recyklace protestních témat. Staveb-

ni uzavěra, kulaté stoly k výškové regulaci. Když není co ukázat z vlastní práce, nejlepší je znovu vytáhnout obraz nepřítele. Francouzský filosof Jean Baudrillard zavedl do společenských věd v době médií a masové komunikace termín simulakrum, obraz, který je skutečnější než sama skutečnost. Vytvoříme v olomouckých podmínkách příjemný obraz reality a zároveň oživíme obraz nepřítele v naději, že toto simulakrum bude pro voliče přitažlivější a silnější než realita samotná. Ať si třeba na podzim nikdo nevšimne, že na tržnici pořád jen lítá ve větru listí (a nad ní sem tam labutě na kolotočí).

Politika postavená převážně na negativním vymezování a protestu mívá obrovský problém, když se dostane k moci. Kritizovat je snadné. Ovšem vládnout je docela náročné řemeslo. A posuzuje se podle výsledků, ne podle facebookových příspěvků se směsí iluzivních obrázků, pozitivních a negativních emocí. ■

INZERCE

**DĚKUJEME
ZA PODPORU!**

SELM MORAVA

HC OLMOUC

Tipsport ELI OLMOUC Olomoucký kraj SELM MORAVA REDSTONE

INZERCE

ŠANTOVKA

**SUPER RIDE
CAR FEST**

20. 6.

AP
ANOND PERFORMANCE

- ▶ Největší sraz supersportovních a luxusních vozů na Moravě
- ▶ 14:00–18:00 | venkovní parkoviště P4/P5
- ▶ Unikátní vozy, projížd'ky a atrakce pro celou rodinu

santovka.cz

Na obnovu venkova jde letos z kraje rekordní částka

Olomoucký kraj letos podpoří 163 projektů zaměřených na rozvoj venkova. Do Programu obnovy venkova uvolní rekordních 77,5 milionu korun, téměř o 17 milionů více než dříve. Obce mohou dotace využít na opravy chodníků, zateplení budov, rekonstrukce škol a školek nebo projektovou dokumentaci. ■

Správa jeskyní spustila fotografickou soutěž

Správa jeskyní ČR vyhlásila první ročník soutěže. Cvakněte jeskyni a vyhrajte. Návštěvníci mohou do 31. srpna posílat nápadité fotografie z některé ze 14 zpřístupněných jeskyní s vtipným popiskem. Hlavní cenou je víkendový pobyt u jeskyní, další výherci získají rodinné vstupenky. Podrobnosti o soutěži najdete na webu www.caves.cz. ■

Přerované vybírají filmy pro letní kino

Přerované mohou hlasovat o části programu letního kina Po setmění. Do 4. června vybírají čtyři filmy z deseti nabízených titulů, každý hlasující má čtyři hlasy. Letní kino letos nabídne deset promítacích večerů od července do září v Michalově, na Laguně i u venkovního bazénu. Zbývající snímky vybere vedení kina. Program zveřejní v červnu. ■

Od roku 1954 odtud rušili Hlas Ameriky. Bývalé litovelské vysílací středisko reprezentuje kraj

Tyto tři mimořádně vysoké stožáry bývaly symbolem snahy komunistického režimu rušit příjem rozhlasových stanic Svobodná Evropa či Hlas Ameriky. Dnes je bývalé litovelské radiotelegrafní vysílací středisko z roku 1954 součástí projektu Free Speech Space, za který společnosti Post Bellum a Paměť národa získaly prestižní evropské ocenění s označením „Evropské dědictví“ (European Heritage Label). Ocenění Evropská unie uděluje místům s mimořádným významem pro evropské dějiny, hodnoty a proces evropské integrace.

„Free Speech Space propojuje místa, kde se v různých podobách odehrával boj za svobodu slova. Získané ocenění nám připomíná, že tyto příběhy nejsou jen národní zkušeností, ale součástí společné evropské historie a identity. Ocenění je pro nás mimořádně důležité, protože představuje evropskou obdobu systému UNESCO,“ říká koordinátor projektu Martin Kroupa.

Označení European Heritage Label získávají od roku 2013 lokality, které představují význam-

né milníky evropských dějin a přispívají k porozumění společné evropské minulosti. Na rozdíl od jiných památkových ocenění se zaměřuje především na vzdělávání, práci s veřejností a připomínání historických souvislostí, které vedly ke vzniku dnešní Evropy. Projekt Paměť národa propojuje konkrétní místa s příběhy lidí a historickými událostmi, které formovaly evropské dějiny.

Zapomenutá technická památka studené války

Regionálním místem paměti je bývalé litovelské radiotelegrafní vysílací středisko, jehož provoz byl zahájen 8. března 1954. Areál vznikl na ploše přibližně 23 hektarů v povodí řeky Moravy, kde mimořádně dobrá vodivost půdy umožnila vybudovat výkonný vysílací systém.

Dominantou střediska byly tři stožáry anténního systému o výšce 223 metrů, které patřily mezi nejvyšší stavby tehdejšího Československa. Areál zahrnoval také provozní budovu, rozsáhlou podzemní zemniční síť a zařízení určené k rušení vysílání západ-

ních rozhlasových stanic, například Hlasu Ameriky či Svobodné Evropy.

Litovelské středisko bylo důležitým radiokomunikačním uzlem poválečné Evropy. Zajišťovalo spojení s hlavními evropskými metropolemi včetně Londýna, Paříže, Stockholmu, Říma, Varšavy či Moskvy a bylo součástí mezinárodní sítě rádiodálnopisných služeb, která v době před nástupem satelitních technologií plnila roli dnešní globální komunikační infrastruktury.

Příležitost pro nový památník

Na konci 90. let rozhodl tehdejší vlastník areálu o likvidaci vysílacího komplexu. Dne 11. září 2000 byly všechny tři stožáry odstřeleny a lokalita postupně přestala sloužit původnímu účelu. Dodnes zde však stojí zachovalá provozní budova a oplocený areál, který představuje potenciální místo pro vznik veřejného památníku.

Oživení lokality by mohlo přinést vzdělávací programy o historii komunikačních technologií, archivaci vzpomínek pamětníků či

nové turistické místo připomínající technologické i geopolitické souvislosti studené války. Projekt by zároveň mohl propojit místní komunitu, školy i dobrovolníky z různých generací.

Litovelské vysílací středisko tak představuje jedinečný příklad místa, které propojuje lokální historii s širším evropským kontextem a připomíná dobu, kdy technologie komunikace hrály zásadní roli v politickém i společenském vývoji Evropy.

Projekt Free Speech Space vznikl také ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj a přispívá k rozvoji kulturního turismu založeného na autentických příbězích moderních dějin.

Post Bellum a Paměť národa

Nezisková organizace Post Bellum sbírá vzpomínky pamětníků a ukládá je do online sbírky Paměť národa. Dokumentaristé zaznamenali již více než deset tisíc svědectví válečných veteránů, vězňů nacismu a komunismu, disidentů, ale například i agentů StB. ■ red

Foto: archiv HV

Venkovské knihovny hledají své hrdiny. Nominace běží do konce května

Foto: archiv HV

Nový ročník soutěže o Nejlepšího venkovského knihovníka Olomouckého kraje vyhlásila Vědecká knihovna v Olomouci ve spolupráci s hejtmánstvím. Ocenění je určeno lidem, kteří v menších obcích vytvářejí z knihoven živá centra kultury, vzdělávání i setkávání.

„Soutěž dlouhodobě upozorňuje na práci knihovníků, kteří kromě půjčování knih organizují besedy, komunitní akce nebo spolupracují se školami, školkami, seniory a různými spolky. Hodnotí se nejen kvalita knihovnických

služeb, ale také aktivní přístup, nové nápady, propagace konkrétní knihovny a aktivita při její modernizaci i podpora komunitního života v obci,“ uvedla náměstkyně hejtmana pro oblast kultury Monika Hryzbičková.

Nominace mohou lidé, obce i samotné knihovny zasílat do 31. května prostřednictvím formuláře na webu Vědecké knihovny v Olomouci nebo e-mailem na kontakt blanka.nagy@vkol.cz s označením Nejlepší venkovský knihovník v předmětu zprávy.

Z návrhů bude vybráno pět nominovaných. Tyto knihovny pak navštíví zástupci odborné poroty, kteří následně zvolí tři nejlepší knihovny. Ti převezmou ocenění během podzimního Setkání knihovníků Olomouckého kraje.

Malé venkovské knihovny jsou často jediným kulturním zařízením v obci a především pro starší generace obyvatel představují důležité místo setkávání. Knihovnici se stále častěji stávají nejen rádcí ohledně nejrůznějších čtenářských zájmů, ale také infor-

mačními pracovníky, pořadateli kulturních akcí od besed přes cestopisné přednášky, setkání s rodáky až po místní kluby seniorů či promítání video kroniky obce. Důležitá je i spolupráce s mateřskými a základními školami. Mnozí knihovníci obecních knihoven jsou tak osobnostmi, které se významně podílí na kulturním životě své obce. Soutěž se v Olomouckém kraji koná od roku 2017. Loni získala první místo Veronika Kamená z obecní knihovny v Čelechovicích na Haně. ■ red

INZERCE

LÉTO ZAČÍNÁ U NÁS, OCHUTNEJTE NAŠE ZMRZLINY

Otevřeli jsme zmrzlinový stánek před hypermarketem Globus.

Vybrat si můžete zmrzlinu, shake nebo zmrzlinový pohár.

Moravské divadelní léto se přesouvá na Letňák

Moravské divadelní léto se letos nově uskuteční v areálu Letního kina Olomouc. Festival začne 14. června a potrvá do 26. června. Nabídnou divadelní představení, stand-up, pohádku i tvůrčí dílny pro děti. Zahájí jej open air koncert Jiřího Korna, Evy Burešové a Patricie Kaňok s Moravskou filharmonií. ■

Slavnosti Olomouc se mění na YOLO fest

Korunní pevnůstka v Olomouci nabídne v pátek 29. a sobotu 30. května dva dny hudby a zábavy. Slavnosti Olomouc nově ponesou název YOLO fest, program ale zůstává nabitý. Vystoupí Dívkoje Bill, Rybičky 48, Škvor, Olympic, Desmod, Tomáš Klus, Wahnout nebo Walda Gang. Součástí akce bude i gastro zóna. ■

Památkáři pomáhali na zámku ve Velkých Losinách

Seznam pracovníků olomouckého pracoviště Národního památkového ústavu se zapojilo do dobrovolnického dne na zámku ve Velkých Losinách. Pomáhali se stěhováním zámeckého mobiliáře a jeho údržbou. NPÚ chce podobné aktivity pořádat pravidelně, postupně i na dalších památkách v Olomouckém kraji. ■

Svátky města a Svátky písní rozezní Olomouc společně

Zdroj: Daniel Schulz

Jana Doležalová

Olomouc čeká první červnový víkend výjimečné propojení dvou tradic. V pátek 5. a v sobotu 6. června se uskuteční tradiční Svátky města připomínající patronku Olomouce svatou Pavlínou. Ve stejném čase město hostí také mezinárodní festival pěveckých sborů Svátky písní. Obě akce mají vlastní historii, atmosféru i publikum, jejich program se ale opět na několika místech přirozeně propojí a vytvoří společný obraz města, které staví na tradici, hudbě i mezinárodní spolupráci.

SVÁTKY MĚSTA: PŘIPOMÍNKA PATRONKY I ŽIVÉ MĚSTO

Městské oslavy vycházejí z příběhu svatě Pavlína, která podle legendy Olomouc ochránila před morovou epidemií. Historické procesí vyjde v pátek v 18 hodin z Horního náměstí do kostela sv. Mořice, kde na něj naváže slavnostní bohoslužba.

Právě zde se program městských oslav poprvé výrazně potká se Svátky písní. „Součástí oslav bude také chrámový koncert zahraničního pěveckého sboru Palm Beach Atlantic University Choir z USA, který do Olomouce zavítá v rámci

Svátků písní,“ uvedla Lucie Rozbořilová z oddělení organizace společenských akcí olomouckého magistrátu.

V pátek večer se pak centrum promění v taneční parket při tanečním večeru pod hvězdnou oblohou. Sobota bude patřit hlavně rodinám s dětmi: kreativním dílnám, bublinové show, prezentaci Domu dětí a mládeže i Centra Semafor, jarmarku regionálních produktů a květinovému fotopointu. Program doplní hudba na dvou pódiích a komentované prohlídky a nebude chybět ani písková socha u radnice, tentokrát věnovaná W. A. Mozartovi. „Na své si přijdou opět všichni občané města i návštěvníci, což je úkolem oslav naší patronky,“ říká náměstkyně primátorky Viktor Tichák.

SVÁTKY PÍSNÍ: OLOMOUC JAKO MĚSTO SBORŮ

Svátky písní přinesou do Olomouce mezinárodní sborovou energii. Letos sem zamíří 45 sborů ze šesti zemí světa. „Festivalu se zúčastní sbory ze Slovenska, Polska, Estonska, Slovinska, USA a České republiky. Očekáváme přes 1 200 účastníků,“ vyjmenovává za organizátora Aneta Vondráčková.

Festival začne ve čtvrtek 4. června zahajovacím koncertem v kapli Božího Těla. Hlavní část programu budou tvořit soutěže Mundi Cantant a Vocalis Bellus v Redutě, Freskovém sále FZS Komenium, Aule Pöttingea a kostele Neposkvrněného početí Panny Marie. Součástí bude také páteční koncert k počtí svatě Pavlína v kostele sv. Mořice a sobotní soutěž o absolutního vítěze Mundi Cantant.

KDYŽ MĚSTO ZPÍVÁ SE SVĚTEM

Nejvýraznějším symbolem propojení obou akcí bude sobotní open air koncert s hvězdami severu, který navazuje na letošní Finskou sezonu a 40leté partnerství s městem Tampere. Od 20:30 rozezní Horní náměstí nejznámější písně skupin ABBA, Roxette nebo Nightwish v úpravách Filipa Tailora Krejčího a Richarda Mlynáře. Na pódiu se potkají orchestr Moravského divadla Olomouc, sbory Ateneo UP a Lucky Voice Band, vokalistka z Janáčkovy konzervatoře i Natálie Tichánková s kapelou 4GOOD.

Olomouc si tak znovu připomene své kořeny a zároveň ukáže, že její slavnosti mohou znít i světově. ■

Ian Anderson a Jethro Tull míří do Olomouce! Letňák zažije dvouhodinový koncert

Letos bude možná poslední příležitost zažít živě unikátní směr folk-rocku, blues-rocku, hard-rocku a jazz fusion zhmotněnou ve tvorbě kapely JETHRO TULL. Od vzniku skupiny do následujícího turné uplyne 58 let a její lídr, zpěvák a flétnista Ian Anderson oslaví už 77 let!

Olomoucký koncert je plánován na čtvrtek 30. července. Odehraje se pod širým nebem v Letňáku od 20 hodin a slibuje dvouhodinový průřez dosavadní tvorbou slavné skupiny. Vstupenky jsou v prodeji na portálu ticketlive.cz a pořídíte je od 1 590 Kč do 2 490 Kč.

Jethro Tull vznikli v prosinci 1967. Lídrem byl od začátku

Anderson - nejen jako skladatel, ale také jako textař, zpěvák, flétnista, příležitostný hráč na kytaru, mandolinu, ale i dudy. Zpočátku hráli blues-rock, ale postupně ve své tvorbě začali využívat i folkové či jazzové prvky a některé písně zní dokonce jako stará anglická hudba. Už v roce 1969 měli JETHRO TULL v čele britského žebříčku album „Stand Up“ a s ním dosáhli na první zlatou desku.

S dalšími nahrávkami se JETHRO TULL prosadili i za „velkou louží“, když například pátá studiovka „Thick as a Brick“ dosáhla na první příčku v americkém Billboardu. Velmi úspěšná byla i následující alba „Living in the

Past“ (1972), „A Passion Play“ (1973) a „War Child“ (1974). Skupina získala cenu Grammy za album „Crest of a Knave“ z roku 1987, na kterém se vrátili k hardrockovému stylu. Kapela prodala na celém světě více než 41 milionů nahrávek a jejich záznamy dokumentují přes dva tisíce realizovaných koncertů, které navštívilo více než 15 milionů fanoušků.

JETHRO TULL prodali celosvětově přibližně 60 milionů alb, přičemž 11 alb bylo zlatých a 5 platinových. Magazín Rolling Stone je označil za jednu z komerčně nejúspěšnějších a nejexcentričtějších progresivních rockových kapel. ■ red

Zdroj: ticketlive.cz

MASO - OHĚŇ CHIANTI

12. červen | 28. srpen | 18. září
2. patro Galerie Šantovka, Olomouc

Více info a rezervace na:
www.lobster-restaurant.cz

Olomouc – od jazykového ostrova k metropolitní současnosti

Martin Chytrý

Nedávný sjezd Sudetoněmeckého krajského sdružení (Sudetendeutsche Landsmannschaft) v Brně znovu oživil téma společné minulosti a vztahů Čechů a Němců na našem území. V historickém okénku Hanáckého Večerníku se dnes nechceme pouštět do vášnivých polemik kolem tohoto tématu, řešit, zda je potřeba prohlubovat gesta smíření, či naopak připomínat válečné zločiny, obhajovat, či naopak zpochybňovat poválečný odsun německého obyvatelstva a tzv. Benešovy dekrety. Pro jakékoliv relevantní diskuse na toto téma nejprve potřebujeme mít elementární povědomí o historii území, na kterém dnes žijeme – nejlépe pak hlubokou znalost historie v celé její šíři, tedy historii politickou, kulturní, společenskou i hospodářskou. V našem článku si dáváme daleko skromnější cíl, chceme připomenout pouze základní demografická data a statistická fakta, abychom získali přehled, jak se Olomouc a území kolem ní vyvíjelo z hlediska počtu obyvatel a národnostního složení, a to alespoň v relativně nedávné historii posledních dvou století.

Na začátku se však pro kontext musíme ponořit do minulosti poněkud hlouběji. Je obecně známo, že Olomouc patřila po staletí k nejvýznamnějším městům Moravy a dlouho soupeřila s Brnem o postavení moravské metropole. Jako královské město, sídlo biskupství od roku 1063 a univerzity od roku 1573 byla významným centrem vzdělanosti, obchodu a vojenství. V 18. století se však její

vývoj dramaticky změnil. Poté, co se stala jednou z nejdůležitějších pevností habsburské monarchie, byla Olomouc (Olmütz) sevřena mohutnými hradbami, bastiony a kasárnami. Tento pevnostní charakter sice plnil klíčovou vojenskou funkci pro celou monarchii, ale město samotné výrazně brzdil v rozvoji. Vlastní Olomouc uvnitř hradeb byla v 19. století počtem obyvatel i rozlohou srovnatelná s nedalekým Prostějovem a nemohla se ani územně rozšiřovat, ani demograficky růst. Uvnitř pevnosti převažovalo německojazyčné obyvatelstvo – vojáci, úředníci, řemeslníci a inteligence. V pevnosti strávilo část vojenské služby obrovské množství vojáků z celé monarchie, včetně pozdějších významných vědeckých a kulturních osobností, které získaly evropské či světové uznání. Role Olomouce ve vojenské mašinérii podunajské monarchie tak dále posilovala dominanci německého živlu ve městě, které se stávalo německou jazykovou enklávou obklopenou českým venkovem.

Tento fenomén se označuje v historické literatuře jako olomoucký jazykový ostrov (Olmützer Sprachinsel). Jazykový ostrov představuje izolovanou oblast s dominantním jazykem, obklopenou územím s jiným převládajícím jazykem. K německému ostrovu v „českém moři“ patřily kromě samotné Olomouce i tehdejší okolní obce, např. Neředín (Neretein), Nová Ulice (Neugasse), Nové Sady (Neustift), Nový Svět (Salzergut), Povel (Powel), Nedvězí (Nedweiss), Nemilany (Nimlau), Slavonín (Schnobolin) a další. Češi zde tvořili menšinu, která v průběhu 19. století někde sílila díky

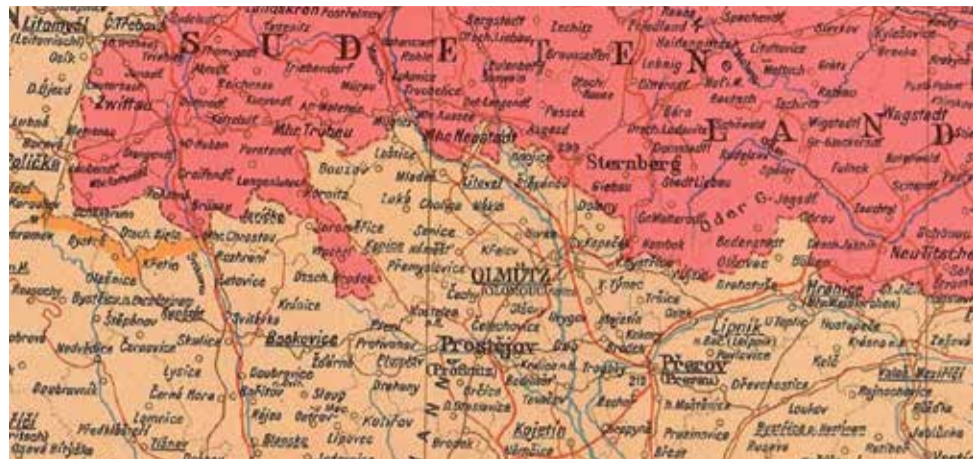
přirozenému přírůstku a migraci z českého venkova, jinde naopak nadále oslabovala. Naopak města a obce jako např. Hodolany, Hejčín, Chválkovice, Řepčín, Bělidla, Černovír či Lazce byly převážně české, byť nikdy stoprocentně a vždy měly i příslušné německé názvy.

19. století: pevnost, předměstí a národní probuzení

V první polovině 19. století pevnostní Olomouc demograficky stagnovala. Počet obyvatel se pohyboval pouze kolem 12 tisíc. Pevnostní status totiž omezoval rozvoj města – stavba nových domů byla regulována, průmysl se rozvíjel takřka výhradně v obcích za hradbami. Demograficky pevnosti dominovali Němci. Pokud se podíváme na okolní samostatné obce s různým národnostním složením podle kritéria tzv. obcovací řeči (jazyka, jímž lidé převážně či výhradně vzájemně komunikovali), například Nová Ulice (Neugasse) se ukazuje jako typická německá obec s rychlým růstem. Podobně Nové Sady (Neustift) nebo Povel (Powel) měly silný německý charakter. Naopak Hejčín (Hatschein), Řepčín, Bělidla (Bleich) či Chválkovice (Chwalkowitz) zůstávaly převážně české. Hodolany (Hodolein) jako samostatné město se rychle rozvíjely díky železnici a průmyslu, přibývalo zde zejména českých dělníků a byly městem převážně českým i přes nárůst německého obyvatelstva zejména v oblasti Rolsbergu. Vývoj nám nejlépe přiblíží následující tabulka počtu obyvatel některých obcí a jejich jazykového složení (součty procent nedávají 100 % vzhledem k přítomnosti dalších jinojazyčných menšin).

obec	1880 celkem	1880 česky (%)	1880 německy (%)	1900 celkem	1900 česky (%)	1900 německy (%)
Olomouc (vnitřní město)	19 706	31%	65%	21 268	32%	66%
Neředín	343	37%	62%	412	18%	82%
Nová Ulice	2 673	16%	60%	5 138	25%	70%
Nové Sady	1 030	12%	87%	1 785	11%	89%
Nový Svět	563	36%	63%	650	39%	60%
Pavlovice	444	37%	60%	1 123	32%	67%
Povel	636	8%	92%	735	7%	93%
Kyselov	289	1%	99%	457	0%	100%
Nedvězí	323	22%	78%	339	18%	82%
Nemilany	722	4%	96%	733	0%	100%
Slavonín	859	7%	93%	1 077	4%	96%

Demografický a národnostní vývoj v obcích. Zdroj: Martin Hájek, *Olomoučtí Němci 1918-1938*, (2020)

Olomouc a okolí na mapě, vyznačující hranici Sudet v roce 1939. Foto: archiv HV

Olomoucká vojenská pevnost byla zrušena až v roce 1886 a k bourání hradeb docházelo postupně až do začátku 20. století. Tento proces uvolnil rozsáhlé plochy pro novou výstavbu, vznikly nové čtvrti, parky a průmyslové zóny. Město se otevřelo přílivu nových obyvatel a jejich počet rychle rostl – z přibližně 12 tisíc na konci první poloviny století na desítky tisíc na jeho sklonku. Současně zesílilo české národní hnutí. Češi zakládali spolky jako Sokol nebo Matice školská, školy či národní centra jako Národní dům. Německá elita se změnám bránila – omezovala české aktivity v divadle, školství i samosprávě, přesto podíl Čechů rostl díky přistěhovalectví z venkova a vyšší porodnosti.

Významnou roli v hospodářském a kulturním životě Olomouce hrál samozřejmě také židovský živel. Židovská komunita měla v městě dlouhou tradici a její význam daleko přesahoval její početní zastoupení. Židé se výrazně podíleli na obchodu, průmyslu, vzdělanosti i kultuře – například v bankovníctví a liberálních profesích. Před druhou světovou válkou žilo v Olomouci přes 2 000 Židů (kolem 3 % populace). Během holocaustu však byla židovská obec téměř zcela zničena – většina jejích členů byla deportována do Terezína a odtud do vyhlazovacích táborů. Z olomouckých Židů přežilo jen kolem 128 až 285 osob, což představuje jednu z nejtragičtějších kapitol novodobé historie města.

První polovina 20. století: Velká Olomouc a dramatické změny

Po vzniku Československa v roce 1918 rezignoval poslední německý starosta Olomouce Karl Brandhuber a byla ustavena správní ko-

mise s českou většinou. Klíčovým krokem k akceleraci rozvoje bylo vytvoření tzv. Velké Olomouce zákonem č. 214/1919 Sb. z 23. dubna 1919. K Olomouci byly připojeny celkem dvě města a jedenáct obcí včetně Bělidel (Bleich), Hejčína (Hatschein), Hodolan (Hodolein), Chválkovice (Chwalkowitz), Neředína (Neretein), Nové Ulice (Neugasse), Nových Sadů (Neustift), Nového Světa (Salzergut), Povelu (Powel) a dalších. Tím se Olomouc výrazně rozrostla a podíl německého obyvatelstva v součtu rapidně poklesl.

Podle sčítání v roce 1921 žilo ve Velké Olomouci přes 57 000 obyvatel, z toho 39 213 Čechů (69 %) a 15 818 Němců (28 %). V roce 1930 to bylo již kolem 66 000 obyvatel s 47 861 Čechy (72 %) a 15 017 Němci (23 %). V roce 1930 to bylo již kolem 66 000 obyvatel s 47 861 Čechy (72 %) a 15 017 Němci (23 %). Němci si přesto zachovávali silné postavení v kultuře, školství (vlastní školy a knihovna), spolcích a tisku, například díky periodiku *Olmützer Blätter*. Národnostní vztahy byly občas napjaté, nikoliv však do té míry jako na území Sudet v 30. letech. V době protektorátu Čechy a Morava se po německé okupaci Československa Olomouc ze středomoravské metropole stala takřka hraničním městem. Území Sudet začínalo jen několik kilometrů od města, např. za Velkou Bystřicí, Šternberk či Uničov již byly součástí „Říše“. Po osvobození od nacistického Německa ovlivnil demografické poměry odsun německého obyvatelstva v letech 1945-1946. Hlavní internační tábory pro Němce v Olomouci a okolí byly v Hodolanech (tzv. „hodolanské peklo“) a v dalších místech, například v Lutíně-Olišanech. Odsun se výrazně projevilo na celkovém počtu obyvatel – z předválečných přibližně 77 000 klesl v roce 1950 na

73 714. Německý jazykový ostrov v tomto období definitivně zanikl a Olomouc se stala homogenně českým městem.

Od ostrova k metropoli

Po druhé světové válce se počet obyvatel Olomouce postupně zotavoval díky industrializaci a rozvoji univerzity. V roce 1961 žilo ve městě 80 246 obyvatel, v roce 1970 již 89 386, v roce 1980 jich bylo 99 328 a v roce 1991 město poprvé překročilo hranici 100 000 (102 786 obyvatel). Tento růst pokračoval i v 90. letech a na počátku nového tisíciletí. Kvůli suburbanizaci (rozvoj satelitních obcí) však začal stagnovat a došlo dokonce k poklesu. Trend se ale podařilo znovu obrátit a nyní Olomouc eviduje přibližně 105 tisíc obyvatel. Město je živou krajskou metropolí, univerzitním a hospodářským centrem s kulturním bohatstvím zapsaným na seznamu UNESCO. Bývalé předměstské obce jsou nedílnou součástí města – Hejčín, Hodolany, Chválkovice, Nová Ulice, Nedvězí či Nové Sady však dodnes nesou stopy své národnostní a jazykové bohaté minulosti v architektuře, názvosloví i paměti místních obyvatel. Mnohé ulice a budovy připomínají někdejší dvojjazyčnou minulost, ať už jde o historické vily, nebo průmyslové objekty. Historie olomouckého jazykového ostrova připomíná složitost česko-německého soužití na Moravě s dobami harmonickými i konfliktními. Z pevnostního města s národnostními třenicemi, omezeným rozvojem a dramatickými zvraty se Olomouc ve 20. století proměnila v otevřenou regionální metropolí 21. století. Pochopení této cesty nám pomáhá lépe porozumět, kým dnes jsme a jaké stopy zanechaly minulé generace v prostředí kolem nás. ■

INZERCE

Olympia

OLOMOUC

Pro mmmmomenty, co stojí za to

Méně čekání. Více pohody.

olympiaolomouc.cz

Sudoku pro chytré hlavy

Sudoku pro Hanácký Večerník poskytuje

sudokuonline.CZ - první český Sudoku server

6	9		8					
			5	6	3	1		
3	1	9			8	5		
	7	6	4		8			
9	4					5	8	
			3	5	9	7		
1	8			9	7		2	
7	4	6	1					
			7			3	6	

#1 PRO ZAČÁTEČNÍKY

2				6	8			
	1	8	2	9				
9							4	
7	3			8				
5	8		2			7	3	
			7			8	2	
1							8	
			6	1	4	5		
7	4						6	

#2 PRO ZAČÁTEČNÍKY

6	4	7	5	2				
5			4					
	9	2						
8					7			
9	2				3	1		
	1						5	
			6	2				
			3				7	
3	2	8	5	6				

#3 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

9			1	2				
			5	3				
4	1		9					
	8	7					6	
3	6						5	4
	5						7	1
			7				8	9
			5	3				
	6	2						5

#4 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

6	9	5	1	8	3	4	2	7
4	8	7	2	5	6	3	9	1
3	2	1	9	4	7	8	6	5
5	7	6	4	9	8	2	1	3
9	4	3	7	2	1	6	5	8
8	1	2	3	6	5	9	7	4
1	6	8	5	3	9	7	4	2
7	3	4	6	1	2	5	8	9
2	5	9	8	7	4	1	3	6

ŘEŠENÍ #1

6	1	4	7	8	5	9	2	3
5	2	8	9	4	3	6	7	1
3	7	9	6	2	1	4	5	8
8	5	3	1	9	4	7	6	2
7	9	2	8	5	6	3	1	4
4	6	1	3	7	2	8	9	5
1	8	5	4	6	7	2	3	9
2	4	6	5	3	9	1	8	7
9	3	7	2	1	8	5	4	6

ŘEŠENÍ #3

ŘEŠENÍ #2

9	3	5	4	8	1	2	7	6
6	7	8	5	3	2	4	9	1
4	1	2	7	9	6	5	3	8
1	8	7	3	4	5	9	6	2
3	6	9	1	2	7	8	5	4
2	5	4	8	6	9	7	1	3
5	2	3	6	7	4	1	8	9
8	4	1	9	5	3	6	2	7
7	9	6	2	1	8	3	4	5

ŘEŠENÍ #4

Recenze - Michael: only Jackson can play Jackson

Jana Doležalová

V posledních týdnech ovládla kina nehynoucí světová legenda. Generace, která Michaela Jacksona poslouchala, se vrací v čase a náctiletí diváci díky novému snímku krále popu znovu objevují. Film Michael není detailním dokumentem, který by si kladl za cíl vyčerpávajícím způsobem projít celý zpěvákův život. Spíš nabízí citlivý náhled na člověka, jehož talent byl tak mimořádný, že se dodnes těžko vysvětluje. A právě v tom je film nejsilnější: nesnaží se nám Michaela rozpitvat, ale připomenout, odkud se mohla brát jeho genialita, jeho posedlost dokonalostí i zvláštní křehkost, která ho provázela celý život.

Velkou rolí v příběhu i Michaelově životě hraje vztah s otcem. Joe Jackson je ve snímku vykreslen jako tvrdý, despotický muž, který se sice snaží ze svých synů vychovat hvězdy, ovšem za cenu bolesti, strachu a ztraceného dětství. Michaelův perfekcionismus tu proto nepůsobí jako samoúčelná póza génia, ale jako něco, co se

zrodilo z tlaku, disciplíny a touhy obstát. Film tím nenápadně ukazuje, že za leskem světových pódií a ikonických tanečních kroků stál chlapec, který se velmi brzy naučil, že lásku a uznání si musí odpracovat.

Zároveň však Michaela ukazuje jako čistého, milujícího člověka. Někoho, kdo hudbu nevnímá pouze jako výkon, ale hlavně jako způsob, jak předávat radost. Film se nesnaží těžit z bulvárních momentů, ukazuje Michaela spíš jako citlivého a křehkého člověka, ať už na pódiu, ve studiu, nebo v soukromějších chvílích. Někomu to může připadat příliš uhlazené, jinému právě tohle připomene Michaela, kterého milovaly miliony lidí, jako umělce, jenž měl v sobě až dětskou citlivost a zároveň absolutní kontrolu nad každým detailem.

Samostatnou kapitolou je výkon Jaafara Jacksona, Michaelova synovce, který zpěvák ve snímku ztvárňuje. Tady se nabízí jednoduché shrnutí: only Jackson can play Jackson. Jaafar postavu své

ho strýce nehraje jen vnějškově, nepředvádí pouhou imitací slavného hitmakera. Je v něm gesto, pohyb, pohled i energie, která působí překvapivě přirozeně. V tanečních a hudebních scénách je skoro nemožné ubránit se dojmu, že se před námi na chvíli skutečně zhmotnil Michael Jackson.

Film končí v éře alba Bad, konkrétně kolem roku 1988, a světového turné Bad World Tour. Tím se vyhýbá pozdějším, výrazně temnějším a kontroverznějším kapitolám Jacksonova života. Aféra spojená s obviněním ze zneužívání dětí zde z pochopitelných důvodů není prakticky zpracována, takže si ji divák musí doplnit sám, chce-li... Závěr filmu tak působí trochu otevřeně. Jako by vědomě nechával dveře pootevřené pro případné pokračování.

Jako divácký zážitek Michael funguje. Ne jako definitivní rozsudek nad jednou komplikovanou legendou, ale jako emotivní připomenutí toho, proč Michael Jackson zůstává i po letech fenoménem. Otevírá otázku, na kterou

se neodpovídá snadno: kde končí obdiv k mimořádnému talentu a kde začíná vědomí ceny, kterou za něj člověk zaplatil. Michael Jackson tu není jen nedostížitou popovou ikonou, ale i někým, kdo jako by celý život doháněl dětství, které mu bylo příliš brzy vzato. Z kina pravděpodobně neodejdete s jednoduchou odpovědí. Spíš vám film možná připomene, že za každou legendou je člověk z masa a kosti. Se vším, co na něm obdivujeme, i se vším, co se už do lesku reflektorů tak snadno nevejde.

A pokud si po projekci budete chtít doplnit ještě jeden pohled na jeho práci a osobnost, stojí za to, vrátit se i k dokumentu This Is It. Ten zachycuje přípravy jeho posledního, už neuskutečného turné a ukazuje Jacksona především jako soustředěného profesionála s mimořádně přesnou představou o každém detailu a také, jak náročné, inspirativní i výjimečné muselo být pracovat po boku někoho, kdo stejnou dokonalost, jakou vyžadoval od sebe, očekával i od všech ostatních. ■

Foto: csfl.cz

VAŘÍME S VEČERNÍKEM

KUŘECÍ FAJITAS Z GRILU

Grilovací sezona už je v plném proudu a my přicházíme s receptem, který vám dodá do vaší kuchyně úplně jiný rozměr. Fajitas s tortillou je skvělé ozvláštění pro váš gril, pokud vás už nebaví klasické klobásky a opečený chleba k tomu. Příprava je jednoduchá a zabere vám necelou hodinku, takže na zahradní grilování pro kamarády nebo rodinu se to skvěle hodí.

- extra panenský olivový olej
- 1 větší cibule
- 2 červené papriky
- 1 žlutá paprika
- trochu pepře
- 3 limetky

Na podávání

- 4 tortilly
- 4 lžice zakysané smetany (18 % tuku)
- 1 avokádo

POSTUP

V misce smícháme sůl, sušený česnek, římský kmín, oregano, černý pepř a pálivou papriku. Připravenou směs okořeníme maso, zakápneme olejem a grilujeme nepřímou v grilu 15-20 minut.

Do pánve vhodně do grilu nalijeme trochu oleje, přidáme cibuli nakrájenou na nudličky, osolíme, opepříme a orestujeme. Po chvíli přidáme také papriku na nudlič-

ky a podusíme doměkka. Hotovou zeleninu zakápneme limetkou.

Hotové maso nakrájíme na plátky a podáváme s dušenou zeleninou,

grilovanými tortillami, oloupaným a na měsíčky nakrájeným avokádem, zakysanou smetanou, rajčatovou salsou a měsíčky limetky. ■

INZERCE

HOROSKOP 27. 5. - 9. 6. 2026

Beran

Komunikace nabere rychlost a přinese nečekané obraty. Neodpovídejte impulzivně na všechno, co uslyšíte. Jedna zpráva změní další plán.

Býk

Praktické otázky začnou mít větší prioritu než emoce. Udělejte si jasno v tom, co chcete dlouhodobě. Stabilita teď vzniká skrze rozhodnutí.

Blíženci

Tvé období zesílí potřebu pohybu a změny. Lidé kolem budou reagovat na tvou energii výrazněji. Využij toho chytře.

Rak

Něco se bude odehrávat spíš pod povrchem. Nepotřebuješ všechno vysvětlovat hned. Důležité bude správně vycílit moment.

Lev

Okolí tě vtáhne do nové dynamiky. Někdo přijde s nápadem, který stojí za pozornost. Neodmízej změnu jen proto, že přišla náhle.

Panna

Povinnosti začnou být viditelnější a konkrétnější. Chaos kolem sebe zvládneš lépe než ostatní. Drž se systému, který funguje.

Váhy

Objeví se chuť posunout se dál než obvykle. Může jít o cestu, rozhodnutí nebo nový směr. Otevřenost ti přinese výhodu.

Štír

Napětí v jedné situaci konečně dosáhne bodu zlomu. Neboj se říct věci přímo. Jasnost bude důležitější než opatrnost.

Střelec

Lidé kolem tebe budou vyžadovat víc pozornosti. Nestačí vše obrátit v legraci. Uprímná reakce posune vztahy správným směrem.

Kozoroh

Tempo dní se začne zrychlovat. Pokud si správně nastaviš priority, zvládneš víc, než čekáš. Nepřebírej ale odpovědnost za všechno.

Vodnář

Kreativní nebo spontánní impuls změní atmosféru kolem tebe. Přestaneš řešit něco, co tě zdržovalo. Uvolnění přinese nový nápad.

Ryby

Pozornost se obrací k tomu, kde se cítíš bezpečně. Některé věci bude potřeba změnit. Klid ti pomůže rozhodnout správně.

Nezapomenutelný firemní večírek?

S Paulus Catering

www.paulus-catering.cz

Mora oznámila posilu ze Švédska

Hokejisté HC Olomouc získali útočníka Carla Berglund. Foto: BK Mladá Boleslav

Petr Pelíšek

Útočné formace HC Olomouc mají novou tvář. Stal se jí šestadvacetiletý švédský forvard Carl Berglund, který přichází z Mladé Boleslavi, kde působil v průběhu uplynulé sezony. Útočník se zkušenostmi i ze zámoří se stává druhou zahraniční posilou Mory v aktuálním přestupovém období.

„Dostali jsme na Carla tip. Je sice po zranění, kvůli čemuž nenastřádal příliš bodů v poslední sezoně, ale je to pracovitý a týmový hráč, který bude velkým přínosem pro celý kádr. Umí navíc hrát jak v přesilovce, tak i v oslabení,“ řekl trenér HC Olomouc Petr Fiala.

Carl Berglund se narodil 16. ledna 2000 ve švédském Hammarö, kde s hokejem začínal. Za dalším hokejovým růstem se poté přesunul do Färjestadu, kde pokračoval do průběhu sezony 2018/19. V dalším jejím průběhu se poprvé podíval do zámoří, kde hrál

v USHL za tým Sioux Falls Stampede. V novém působišti slavil celkové prvenství a získal Clark Cupu. Následující čtyři roky strávil v univerzitní NCAA v celku UMass-Lowell, kde zastával v poslední sezoně i roli kapitána. Po působení v univerzitní lize se zkusil prosadit v NHL v organizaci Edmonton Oilers, prostor nakonec dostal na farmě v AHL za Bakersfield Condors a v nižší ECHL Fort Wayne Komets, kde se mu bodově dařilo nejlépe.

Po zámořské etapě se vrátil zpátky do Evropy a zamířil do Mladé Boleslavi. Očekávaný debut ale musel být odložen kvůli zranění a nastoupil až ve 22. kole loňské sezony příznacně proti Olomouci. Nicméně hned při svém opožděném debutu za Bruslaře skóroval, když v polovině loňského listopadu pečtil čtvrtým gólem domácí výhru 4:1. Za Boleslav nakonec nastoupil v 29 duelech, ve kterých si připsal dva góly a čtyři asistence. ■

Kulturista Patrik Šerý zlatý a stříbrný v Itálii

Kulturista Patrik Šerý byl úspěšný také v Itálii. Foto: archiv Patrik Šerý

Petr Pelíšek

Kulturista Patrik Šerý, jednička v žebříčku světových medailistů IFBB, si plní dál své sny. Do své medailové sbírky přidal další dva kousky, tentokrát z Itálie.

Patrik váhu ještě upravoval přímo v Itálii, měl tři kilogramy přes limit. Nakonec na regist-

raci navázil a byl připravený. V neděli, v den závodu, slavil 51. narozeniny. Jako dárek si nadělil zlatou, stříbrnou a další tři finálové starty, kdy bojoval opět o medaile. Byl poté čtvrtý a dvakrát pátý.

Nyní se Patrik Šerý vydává do Arménie, o další medaile bude bojovat v Jerevanu. ■ pel

UniCredit Czech Open se blíží, domácí hvězdou bude Vít Kopřiva

V pondělí 1. června odstartuje na prostějovských kurtech 13. ročník challengeru UniCredit Czech Open. Nejvýznamnější domácí tenisový turnaj nabídne opět skvělou podívanou a na kurtech se představí špičkoví antukáři.

„Mezi přihlášenými je celá řada velice zajímavých hráčů. Například bývalý devátý hráč žebříčku Roberto Bautista. Jelikož se hraje během druhého týdne Roland Garros, musíme počítat s tím, že se listina ještě může změnit v závislosti na výsledcích v Paříži. Už teď je přesto jisté, že nás čeká hodně kvalitní ročník,“ uvedla turnajová ředitelka Petra Černošková.

V Prostějově se představí například semifinálníista nedávného podniku ATP v Mnichově Alex Molčan ze Slovenska. Z domácích tenistů se mohou fanoušci těšit na Víta Kopřivu nebo Dalibora Svrčinu, hráče prostějovského TK Agrofert. Na divokou kartu navíc bude startovat Maxim Mrva.

„K dispozici máme ještě tři volné karty. Evidujeme žádosti o volnou kartu od Thanasiho Kokkinakise či loňského semifinalisty Alejandra Tabila. Uvidíme, jak vše dopadne, na konečné rozhodnutí ještě máme čas,“ poznamenala Černošková.

Součástí turnaje bude bohatý doprovodný program. „Hned na začátku oslavíme Dětský den a 6. června nás čeká den UniCredit Bank. Chybět nebude ani tradiční VIP a hráčská party, kde vystoupí kapela O5 a Radeček a proběhne i módní přehlídka značky Steilmann,“ prozradila ředitelka UniCredit Czech Open.

Velkým lákadlem bude nedělní exhibice, která bude reprízou 25 let starého finále. Postaví se proti sobě dvojnásobný turnajový vítěz Bohdan Ulihrach a Jiří Novák. Celková dotace turnaje činí 160 680 eur. Na šampiona čeká 100 bodů do žebříčku ATP. Finále je na programu 7. června. ■ pel

Tenista Vít Kopřiva bude jednou z hvězd prostějovského turnaje. Foto: TK Agrofert Prostějov

Olomoucký kraj na konci června přivítá mistrovství ČR a SR v cyklistice

Ve čtvrtek 25. června se Uničov a okolní obce stanou dějištěm Mistrovství České a Slovenské republiky v silniční cyklistice mužů, žen i juniorských kategorií. Závodů přinesou atraktivní sportovní podívanou i dočasná dopravní omezení. Trasa časovky povede z Masarykova náměstí v Uničově přes Brničko, Újezd, Mladějovice do Babic a zpět.

Od ranních do pozdně odpoledních hodin budou pro dopravu plně uzavřeny uničovské ulice Pivovarská, Brničská, Šternberská, Stromořadí, Olomoucká, Bezručovo a Masarykovo náměstí a silnice II/444. Obyvatelům a řidičům proto doporučujeme sledovat místní značení a napláňovat si trasu s předstihem.

Mistrovství začíná 25. června v Uničově a pokračuje poté v sobotu a neděli v Jeseníku. Organizátoři zvou všechny obyvatele, aby přišli podpořit závodníky a užili si jedinečnou sportovní atmosféru v souboji jezdců a jezdkyň s chronometrem.

„Srdečně zvou všechny fanoušky na šampionát do Uničova a Jeseníku. Přijďte podpořit nejlepší české a slovenské cyklisty a užijte si skvělou sportovní atmosféru i doprovodný program,“ uvedl ředitel závodu Leopold König.

Organizátoři budou v následujících týdnech postupně zveřejňovat další informace. ■ pel

Cyklisté pojedou o tituly na silnicích v Olomouckém kraji. Foto: Český svaz cyklistiky

Tři nové oddílové rekordy, řada nejlepších výkonů a velká medailová žně

Atletům AK Olomouc se na mistrovství Moravy a Slezska velmi dařilo. Foto: AK Olomouc

Petr Pelíšek

Nové oddílové rekordy ve štafetách 4x100 metrů mužů, 4x100 metrů juniorů a skoku o tyči dorostenek, šest nejlepších výkonů v letošním roce v České republice v daných kategoriích a skvělých 39 medailí (14 zlatých, 9 stříbrných, 16 bronzových). Taková je bilance atletů AK Olomouc z Mistrovství Moravy a Slezska v kategoriích dorostu, juniorů, juniorek a dospělých, které se konalo v Ostravě.

O úspěšnosti olomoucké výpravy svědčí hned 39 umístění mezi prvními třemi v dané disciplíně. Tou nejúspěšnější byla mužská stovka, kde naši muži nepustili na stupně vítězů nikoho jiného. Jiří Novotný stlačil svůj osobní rekord až na 10,49 s a aktuálně vévodí letošním národním tabul-

kám. Další dvě vítězství přidal v dále skokem dlouhým 727 cm a ve štafetě 4x100 m - 40,68 s a se třemi zlatými medailemi se stal nejúspěšnějším olomouckým atletem na MMAŠ. Štafeta běžela ve složení Peterka, Hanáček, Jakob, Novotný a její výkon je nejlepším letošním dosaženým časem mužů v této disciplíně v ČR a zároveň novým oddílovým rekordem. Na stejné trati vyhrály i olomoucké ženy, které v sestavě Borůvková, Kňáková, A. Nováková, Kaňková zaběhly čas 47,63 s.

Další vítězství olomoučtí sprinteri a sprinterky přidali na 100 m mezi dorostenci, kde Adam Kolář finišoval v čase 10,86 s a Johanka Šafařová v juniorských časech 11,98 s. Johanka pak přidala další vítězství i na 200 m a její čas 23,61 s je u nás letos na dráze nejrychlejší nejen mezi juniorkami,

ale i v kategorii žen. Sprinterská část se podílela bezmála polovinou (6-4-6) na celkovém medailovém zisku celé naší výpravy (14-9-16). Skokani a skokanky jich vyskákali 6 (3-1-2), když všechna tři zlata získali muži. Mimo již zmiňovaného Jiřího Novotného to byl Martin Mlčoch v tyči - 521 cm a Adam Tomášek ve výšce, kde výkonem 212 cm vytvořil letošní české mužské maximum pod otevřeným nebem.

V tyčce dorostenek se třetím místem proskákala k novému oddílovému rekordy 358 cm Alžběta Švastalová. Eliška Večeřová vyhrála kouli juniorek v novém osobním rekordy 14,54 m a předvedla tak nejdelší vrh této kategorie za celou sezonu včetně haly. Další vítězství přidal Vojtěch Pražák v kouli juniorek - 12,44 m a celkem vrhači

nasbírali sedm medailí (2-1-4). Překážkové běhy jich přidaly 5 (2-1-2), přičemž největší podíl na této bilanci má dorostelec Radek Mazur, který zvítězil v obou svých startech na 100 mpř - 14,56 s a na 300 mpř - 38,74 s. Na delší trati byl cca 15 minut lidrem letošních tabulek, než ho překonali dva borci v Táboře a o dalších 45 minut později jeden ve Stříbře, takže aktuálně Radkovi patří v tabulkách 4. pozice.

Poslední zlatou medaili získala Tereza Havlíčková v běhu na 5 000 m, kde si časem 18:29,55 vylepšila o minutu a čtvrt svůj osobní rekord, je nyní 17. mezi ženami na této trati, a živí tak naději na start na MČR dospělých. Běžci na středních a dlouhých tratích vybojovali stejný počet medailí jako překážkáři, tedy 5 (1-2-2). ■

Sigma nedala Karviné šanci

Petr Pelíšek

Bez větších potíží zvládli fotbalisté SK Sigma Olomouc odvetu finále skupiny o umístění v Chance Lize. Karvinou, která měla v nohách středně výhru v domácím poháru a následné oslavy, přehráli čtyři k nule, a skončili tak v soutěžním ročníku na 7. místě.

O první větší šanci zápasu se postaral Jan Fiala. Útočník, který je v Karviné na hostování ze Sigmy, se hnál na Stoppena, ale nezvládl zakončit. A kdyby ano, bylo by to jedno, protože pomezí odměňoval ofsajd. Poté se k odraženému míči dostal Sejk, jeho střela z první ale byla velmi nepřesná. Stejně dopadl ve 25. minutě Krivák. Minutu poté pak Šturm poslal Sigmu do vedení, brankář Lapeš se nechal lacině prostřelit. Ve 29. minutě Sylla poslal kolmo vpřed Barátha. Proti tomu vyběhl gólman Lapeš, ale míč vyrazil tak, že se dostal do brány. Hosté mohli zápas v závěru poločasu zdramatizovat. Conde hlavou skóroval, ale inspekce gólové situace u VARu našla ofsajd.

V úvodu druhé půle byl blízko gólu střídající Růsek. Jeho střelu z úhlu Lapeš chytil. Další změna skóre nastala až v 60. minutě. Závar před karvinskou brankou ukončil Růsek. Ten mohl zvýšit v 79. minutě, ale nestalo se. V 82. minutě dal po rohu hlavou na 4:0 Lurvink. V 86. minutě Stoppena překonal Fiala, nicméně ani tato branka nebyla hostům pro ofsajd uznána.

„Karviná byla v poli kvalitní. Dobře držela balon a v některých situacích nám dělala problémy. Jinak jsme ale spokojeni, zvládli jsme to výsledkově i herně. Zápas musel bavit,“ řekl Pavel Hapal, trenér SK Sigma Olomouc. ■

Fotbalisté SK Sigma Olomouc zakončili soutěžní ročník Chance Ligy jasnou domácí výhrou. Foto: sigmafotbal.cz

SK Sigma Olomouc - MFK Karviná 4:0 (2:0)

Branky: 26. Šturm, 29. Baráth, 60. Růsek, 82. Lurvink.

Rozhodčí: Vokoun - Slaviček, Dohnálek. ŽK: Fiala. Diváci: 6 539. První zápas: 3:1, play-off o umístění vyhrála Sigma.

SK Sigma: Stoppen - Sylla, Král, Lurvink - Hadaš (71. Slaviček), Beran, Baráth, Šturm (46. Ghali) - Janošek (71. Mikulenka) - Krivák (46. Růsek), Sejk (71. Palán). Trenér: Pavel Hapal.

Karviná: Lapeš - Lawali (81. Fleišman), Prebsl, Camara, Milič - Kříšťan, Traoré (46. Valošek) - Conde (90.+1 Kačor), Fiala, Chytrý (64. Ayaasi) - Ezech (46. Samko). Trenér: Marek Jarolím.

Hapal: Chtěli dávat další góly, zápas musel bavit

Trenér Pavel Hapal po vítězství 4:0 nad Karvinou hodnotil nejen samotný zápas, který jeho týmu zajistil konečné 7. místo v tabulce, ale také celou sezonu. A také jako sportovní ředitel SK Sigma prozradil něco k tomu, jaký je zájem o olomoucké hráče a jak se bude případně měnit kádr na nový soutěžní ročník.

Jak hodnotíte utkání proti Karviné?

Obě mužstva se snažila hrát ofenzivně, dopředu a vytvářet si gólové situace. Sice jsem viděl statistiky, kde Karviná měla sedm střeleckých pokusů, ale žádný na bránu. Když už dali gól, tak byl z ofsajdu. I my jsme si vytvořili gólové šance a navíc jsme byli produktivní. I když bylo teplo, tak jsme pořad byli nastavení na to, že chceme přidat další góly. To byl základ úspěchu. Karviná byla v poli kvalitní. Dobře držela balon a v některých situacích nám dělala problémy. Jinak jsme ale spokojeni, kluci to zvládli výsledkově i herně. Zápas musel bavit.

A jak hodnotíte celý soutěžní ročník?

I s hráči jsme si řekli, že nepostup do šestky nás mrzí. Chtěli jsme pak vyhrát aspoň střední skupinu, což se podařilo, myslím, že i s dobrými výkony. Cílili jsme na šestku, ale ovlivnila nás Konferenční liga na podzim, pak jsme měli na více zápasů, ve kterých jsme měli víc bodovat. Ať to byla Karviná, Mladá Boleslav, nebo Pardubice. To je samozřejmě pravda. Fotbal ale je někdy zkrátka takový.

V médiích se objevily informace o tom, že o Šturma a Barátha má zájem Slavia Praha. Je to tak?

Nejen o Šturma a Barátha, ale o vícero hráčů bude určitě zájem.

Nabídku na stůl jsme ale žádnou nedostali.

Sigma buduje mužstvo. Jak moc by to naboural odchod více hráčů?

Byla by to komplikace, ale ve fotbale takové situace nastávají. Uvidíme, jak to všechno dopadne. Necháme tomu prostor a uvidíme, jaké rozhodnutí bychom jako klub přijali, pokud by tedy nějaká nabídka přišla.

A kolik hráčů by tedy případně mohlo kádr opustit?

Neřešíme počty. Samozřejmě bych byl nejraději, kdyby zůstali všichni. Nemyslím si, že by mělo dojít k více odchodům.

Je zájem také o brankáře Koutného, který má za sebou skvělou sezonu?

Kluby se ptají na nejrůznější hráče. Ptají se i na Koutného. Je to jednička jednadvacítky. V celé sezoně odváděl vynikající výkony. I proto jsme ale dali prostor i Stoppenovi, abychom měli připravenou alternativu.

Jak to vypadá s hledáním trenéra pro novou sezonu?

Zatím jsme stále ve stejné rovině. Vyhodnocujeme si věci, bavíme se s některými trenéry, ale je tam

O tom, jestli zůstane Pavel Hapal i nadále trenérem SK Sigma Olomouc, ještě není rozhodnuto. Foto: Petr Pelíšek

i varianta, že budu pokračovat já. Ale k žádnému závěru jsme zatím nedospěli.

Co třeba Marek Jarolím, který se dobře ukázal v Jihlavě a Karviné?

Je to kvalitní trenér, vyhrál pohár. I nad jeho jménem jsme se zamýšleli. Pořád jsme ale v procesu výběru řešení a doufáme, že se rozhodneme správně.

Na jaře moc nenastupoval Dolžnikov. Mohl by být jedním z hráčů, co odejdou?

Nedostal bohužel tolik prostoru. V zimní přípravě vypadal dobře, ale pak se bohužel zranil. Zatím jsme se ale ještě u žádných hráčů nerozhodli. Jediné výjimky jsou Muritala a Digaňa, kterým končí smlouvy.

A co Jiří Sláma? Ten byl oporou týmu, nastupoval i jako kapitán, ale v závěru sezony ze sestavy zmizel.

Vyhodnotili jsme si to a možné je všechno. Bude to v následujících dnech a týdnech téma. Prostor v závěru sezony nedostal. Po zápase s Boleslaví jsme se rozhodli, že ho ušetříme nějakých výlevů. Možné je teď všechno. Zatím je pořád hráčem Sigmy a má v klubu platný kontrakt. ■ pel

Víme, že bychom měli být výš, řekl Václav Sejk

Fotbalistům SK Sigma Olomouc se poslední utkání sezony podařilo skvěle. Karvinou na Andrově stadionu porazili v odvetě finále nadstavbové skupiny o umístění 4:0, což v součtu s vítězstvím 3:1 z hřiště soupeře znamená, že obsadili konečné 7. místo. „Je super, že jsme teď uhráli alespoň sedmé místo, ale víme, že bychom měli být daleko výš,“ řekl útočník Václav Sejk.

Jak jste k tomu utkání přistupovali?

Jako ke každému utkání. Věděli jsme, co má za sebou Karviná, která vyhrála pohár. Víme, že všichni rádi oslavují. Především čeští kluci. Nevěděli jsme, s čím sem přijedou. Když je člověk takhle uvolněný, tak mu to kolikrát jde ještě líp. Museli jsme se nachystat hlavně na to, aby tento zápas byl především o nás. Myslí si, že to tak i bylo.

Jak hodnotíte své dosavadní angažmá v Sigmě?

Začal jsem pozvolna. Po operaci, kterou jsem prodělal v lednu, to bylo náročnější. Nestihl jsem žádnou přípravu. Ale myslím, že jsem do toho naskočil docela rychle. Možná mi to i v nějakém smyslu pomohlo. Přišel jsem do Sigmy s cílem uhrát top 6 a dostat se do evropských pohárů. To se nepovedlo. To je největší kaňka na tom, jak se bude tahle sezona hodnotit. Je super, že jsme teď uhráli alespoň 7. místo, ale víme, že bychom měli být daleko výš.

Jak se vám podařilo začlenit do týmu?

Když jsem do Sigmy přišel, chtěli po mně, abych ukázal vůdcovské schopnosti a bral si různé slovo. Potřeboval jsem si ale kabinu navinout. Myslím, že se do toho pomalu pouštím. Když cítím, že je čas

něco říct, tak to řeknu. Když cítím, že je lepší být ticho, tak jsem ticho.

Jste spokojený se svým herním vytížením?

Chtěl bych hrát každý zápas celý. S tím jsem přicházel. Nejsem nadšený ze střídání, když vím, že ještě můžu a můžu týmu pomoci. Respektuji ale rozhodnutí trenérů. Tak by to mělo být. Když oni cítí, že mohou střídáním něco změnit, tak to musím přijmout. Odehrál jsem dost utkání i dost minut, ale určitě bych chtěl víc.

V posledních dnech se o vás spekulovalo v souvislosti se zájmem Slavie.

Podepsal jsem v Sigmě na čtyři a půl roku s tím, že nechci znovu pendlovat. Rád budu součástí tohoto projektu. Jsem rád, že jsem tady. Během posledních pěti let jsem snad každý půlrok prošel jiným klubem. Určitě chci stabilitu. Pro sebe i rodinu. Myslím, že jsem tady ještě neukázal to, co bych chtěl, abych si zasloužil přestup někam dál. Každý má sen hrát top soutěže. Nepřišel jsem do Česka s tím, že to tady chci zakončit. Sny mám stále. Pořád jsou věci, které jsem si nesplnil. Ale jsem tu spokojený, rodina také, mám dlouhodobý kontrakt. Mám tady nedodělanou práci.

Se 7. místem tým asi moc spokojený nebude. Vnímáte, že v příští sezoně byste měli být výš? Těba v nejlepší čtyřce?

Náš cíl byl top 6 a rvát se o poháry. Když je cíl vytyčený a my ho nesplníme, tak se nemůžeme uspokojit tím, že jsme teď vyhráli zápas o 7. místo. Cíl jsme nesplnili, spokojenost být nemůže. Příští rok budeme hrát bohužel jen domácí soutěže. Kvalita kádrů je ale skvělá. Máme skvělé individuality. Všichni

ale víme, že musíme být konzistentní. Musíme zvládnout důležité zápasy, které jsme v nejdůležitějším období nezvládli. Na rozdíl třeba od Hradce Králové, který udělal skvělý finiš a je v pohárech.

Jak jste přijal zprávu o zájmu Slavie?

Co s tím mohu dělat. Když o vás projeví zájem klub, který patří mezi tři nejlepší v Česku, to člověka samozřejmě potěší. Skautské oddělení i trenérský štáb má ve Slavii kvalitu, dlouhodobě podávají výkony, jaké podávají. Takže to samozřejmě zahřeje. Ale soustředil jsem se na to, abychom zvládli zápas proti Karviné. O zájmu Slavie jsem se dozvěděl stejně jako vy. Co s tím mohu dělat? Asi nic.

V Sigmě se řeší trenérská otázka. Jaká je to pro vás změna pod Pavlem Hapalem?

Myslím, že chceme víc vyjízdnět odzadu. Bylo to vidět. Kluci vzadu brali větší zodpovědnost, více jsme riskovali přihrávkou do kolma, které když soupeř získá, tak jde do otevřené obrany. Ale hlavním bodem bylo, že jsme začali hrát přímočaře. Dnes to bylo vidět. První dva góly padly přesně z tohohle.

Byl jste v širší nominaci reprezentace pro mistrovství světa, do té užší už jste se ale nedostal. Je to pro vás i tak povzbuzení do další práce?

Každý je rád, když se dostane i do té širší nominace na tak velký šampionát. Všichni by samozřejmě chtěli být i v té finální. Šíře kádrů a kvalita hráčů jsou ale obrovské. Byl jsem rád, že jsem se do nominace dostal. Pak přišlo trochu zklamání, protože každý v koutku duše doufá, že by se mohl dostat alespoň na kemp a porvat se o to. Tím, že mě čeká v životě něco hezčího, tak jsem ale dlouho netruchlil. ■ pel

INZERCE

SIGMÁCKÉ KEMPY

6. - 10. 7. / 13. - 17. 7. 2026 BOHUŇOVICE

MATTONI RUNNING FESTIVAL OLOMOUC

RUNCZECH | ALL RUNNERS ARE BEAUTIFUL

MORAVIA SPORT EXPO

VÝSTAVIŠTĚ FLORA OLOMOUC
12.-13. 6. 2026

VSTUP ZDARMA

VELETRH OLOMOUCKÝCH SPORTOVNÍCH KLUBŮ,
SPORTOVNÍCH POTŘEB A AKTIVIT

OLOMOUC

Výstaviště Flora Olomouc

TK OLYMP

ŽIVÉ PASTI

Výstaviště Flora Olomouc

prodejní výstava masožravých rostlin

23. 5. – 7. 6. 2026

SBÍRKOVÉ SKLENÍKY
Smetanovy sady Olomouc

denně 9:00 - 18:00

www.flora-ol.cz

f i

2. ročník nadačního

JÓGOVÉHO MARATONU

pro Niki ❤️

Celodenní setkání pohybu, klidu a pomoci druhým.

- 🧘 jóga pro každého
- 🌿 vege občerstvení & nápoje po celý den
- 🎨 mandalování & tvoření
- 🌸 australské květové esence na míru
- 🛋️ stánky s radostí

📅 13. 6. 2026

🕒 8:00–20:00

📍 Fort XX
Křelov u Olomouce

Pohádá
Petra Prchalová

šance

Program dne

- 🌸 08:00–08:15 Úvodní zahájení
- 🎯 08:30–09:30 Primal Style Movement – Tomáš Hánek
- 🧘 09:45–10:45 Kundalíní jóga – Markéta Schejbalová
- ॐ 11:00–12:00 OM Chanting – Šárka Nováková
- 🍴 12:00–12:30 Polední pauza ZDRAVIČKO
- 🧘 12:45–13:45 Mírumilovný bojovník – Adriana Tkočová Köhlerová
- ∞ 14:00–15:00 Jóga pro všechny okolnosti – Monika Benitez
- ❤️ 15:15–16:15 Všímavá jóga – Michaela Hájková
- 🌀 16:30–17:30 Dech jako Freediver – Lenka Rekha Jüngling
- ☀️ 17:45–18:45 Hatha jóga – Eva Ryšavá
- 🌿 19:00–20:00 Jóga s principy zdravého pohybu – Hana Kuklišová

🌸 Celodenní 600 Kč

🎯 Půldenní 400 Kč

❤️ Jedna lekce 200 Kč

Platba zde ➔